

ERASMUS STUDENTSKA
MREŽA HRVATSKA

MOBILNOST NA JEDNOM MJESTU

Priručnik za studente i mlade

Erasmus Student Network
Croatia

Mobilnost na jednom mjestu – Priručnik za studente i mlade

Erasmus studentska mreža Hrvatska

Ivana Verveger, Željka Gilgora, Ana Batinić, Sanda Devčić, Karmen Svalina, Ivona Mautner, Božo Tadić

Digitalna verzija ove publikacije dostupna je na mrežnim stranicama Erasmus studentske mreže Hrvatska (www.esn.hr) i na mrežnim stranicama Agencije za mobilnost i programe Europske unije (www.ampeu.hr).

Kontakt:

Erasmus studentska mreža Hrvatska
Erasmus Student Network Croatia
Istarska 5
HR-31000 Osijek
www.esn.hr
info@esn.hr

Koordinatorice
projekta za
nastanak priručnika:

Ivana Verveger
Nacionalna predstavnica za kulturu 2020/2021.
Nacionalna koordinatorica projekta Mov`in Europe 2019/2020.
ivana12verveger@yahoo.com

Sanda Devčić
Nacionalna predstavnica za obrazovanje 2020/2022.
sandadevcic@gmail.com

Savjetnica projekta za
nastanak priručnika:

Željka Gligora

Naslov:	Mobilnost na jednom mjestu – Priručnik za studente i mlade
Autori:	Ivana Verveger, Željka Gligora, Ana Batinić, Sanda Devčić, Karmen Svalina, Ivona Mautner, Božo Tadić
Grafičko oblikovanje:	Ana Batinić, Ivana Verveger, Alkistis Athanasopoulou
Lektura:	Željka Gligora, Ivana Verveger
Nakladnik:	Erasmus studentska mreža Hrvatska
Naklada:	500 primjeraka
Mjesto i godina izdanja:	Zagreb, 2023.
Izdanje:	prvo izdanje
Tisak:	Printera grupa d.o.o.

Napomena o autorskim pravima

Sadržaj ove publikacije naziva Mobilnost na jednom mjestu – Priručnik za studente i mlade predstavlja autorsko djelo Erasmus studentske mreže Hrvatska, odnosno njezinih članova Ivane Verveger, Željke Gligore, Ane Batinić, Sande Devčić, Karmen Svaline, Ivone Mautner i Bože Tadića.

Sadržaj ove publikacije namijenjen je isključivo osobnoj uporabi. To znači da je dopušteno njegovo preuzimanje, ispisivanje i širenje, pod uvjetom da je svrha tih djelatnosti privatne i edukativne naravi.

Za svaku drugu uporabu, primjerice za objavljivanje sadržaja publikacije u drugim medijima, bilo tiskanim ili elektroničkim, potrebno je prethodno pribaviti pismeno dopuštenje Erasmus studentske mreže Hrvatska, odnosno potrebno je zatražiti pismeno dopuštenje autora publikacije.

Sva neovlaštena korištenja sadržaja ove publikacije koja krše autorska i druga prava Nakladnika podložna su primjeni odredbi Zakona o autorskim pravima i Zakona o intelektualnom vlasništvu te drugih zakonskih i podzakonskih propisa kojima se uređuju pitanja zaštite intelektualnog vlasništva te autorskih i drugih srodnih prava.

Ova je publikacija ostvarena uz financijsku potporu Agencije za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU).

Publikacija isključivo izražava stajališta njezinih autora te se stoga Agencija ne može smatrati odgovornom za informacije koje se nalaze u publikaciji.

 www.ampeu.hr
 Agencija za mobilnost i programe Europske unije
 [ampeu.hr](https://www.instagram.com/ampeu.hr)

0 Erasmus studentskoj mreži

Erasmus studentska mreža Hrvatska (ESN) neovisna je, neprofitna, studentska, dobrovoljna, apolitična, nevladina i nereligiozna nacionalna organizacija vođena načelima Erasmus studentske mreže AISBL.

ESN je najveća studentska organizacija u Europi. Prisutna je na više od 1000 visokih učilišta iz 42 zemlje, a mreža se neprestano razvija i širi. Ima oko 15 000 aktivnih članova koji djeluju u mnogim podružnicama uz podršku lokalnih studenata koji nisu dio organizacije, već su dio tzv. sustava buddyja te uglavnom brinu o međunarodnim studentima. Dakle, ESN uključuje oko 40 000 mladih ljudi koji volonterski rade za oko 350 000 međunarodnih studenata svake godine.

ESN radi na razvoju mobilnijeg i fleksibilnijeg obrazovnog okruženja podržavajući i razvijajući razmjenu studenata na različitim razinama te pružajući interkulturno iskustvo i onim studentima koji nemaju priliku ili nisu u mogućnosti pristupiti nekoj razmjeni u inozemstvu (tzv. internacionalizacija kod kuće).

Svi volonteri ESN-a dijele istu misiju, viziju i vrijednosti. Područja rada organizacije mogu se opisati pod zajedničkim nazivom "područja djelovanja" ("causes"), a to su kultura, održivost okoliša, zdravlje i dobrobit, obrazovanje i mladi, vještine i zapošljivost te društvena uključenost.

ESN djeluje na lokalnoj, nacionalnoj i internacionalnoj razini. ESN Hrvatska smatra se nacionalnom razinom ESN-a koja je prisutna u Republici Hrvatskoj i ima sedam lokalnih podružnica u sedam različitih gradova širom zemlje: ESN Čakovec, ESN Dubrovnik, ESN Osijek, ESN Rijeka, ESN Split, ESN Zadar i ESN Zagreb. Studenti i mladi mogu se obratiti lokalnim podružnicama za pitanja vezana uz mobilnost i iskustva iz prve ruke.

 www.esn.hr

 Erasmus Student Network Croatia

 Erasmus Student Network Croatia

 @esnrcroatia

 @esnrcroatia

Riječ autora ●●

Dragi čitatelju*,

čak i ako to dosad možda nisi znao, pripadnik si Erasmus+ generacije – generacije koju obilježava želja za upoznavanjem drugih naroda i njihovih kultura, koja gradi dijalog i razumijevanje među kulturama, njeguje klimu multikulturalizma te time oblikuje novo europsko društvo, ali i društvo u cjelini. I sigurno ćeš se složiti s nama – gotovo pa i nema boljeg načina na koji možeš okusiti druge kulture i proširiti vidokrug od mobilnosti, tj. provođenja određenog vremena u inozemstvu.

Na mobilnosti upoznajemo sebe, ali pokušavamo bolje razumjeti i druge ljude; učimo o drugoj kulturi/drugim kulturama, ali istovremeno postajemo bolje svjesni i svoje vlastite te je na taj način počinjemo i više cijeniti.

Kako bismo čim više mladih poznali s pojmom mobilnosti, blagodatima koje ona nosi sa sobom te konkretnim prilikama** za odlazak na mobilnost koje trenutno postoje, sastavili smo ovaj priručnik s ponudama mobilnosti za hrvatske studente i mlade.

Ponuda mobilnosti doista ima mnogo, no većini su mladih u Hrvatskoj one nepoznate te na taj način nedovoljno velik broj studenata i mladih općenito iskoristi priliku otići na mobilnost. U skladu s time, najveća nam je težnja da ovim priručnikom promijenimo nabolje postojeće stanje u kontekstu hrvatskih studenata i mladih i njihovih odlazaka na mobilnost te navedenu ciljnu skupinu informiramo o ponudama mobilnosti i potaknemo ju da iste i iskoristi.

Nadamo se da ćeš i ti koji čitaš ovaj priručnik u njemu pronaći nešto za sebe, odvažiti se i donijeti jednu od najboljih odluka u svome životu – otići na mobilnost!

Sreću na tom putu žele ti autori ovog priručnika – Ivana, Željka, Ana, Sanda, Kamen, Ivona i Božo.

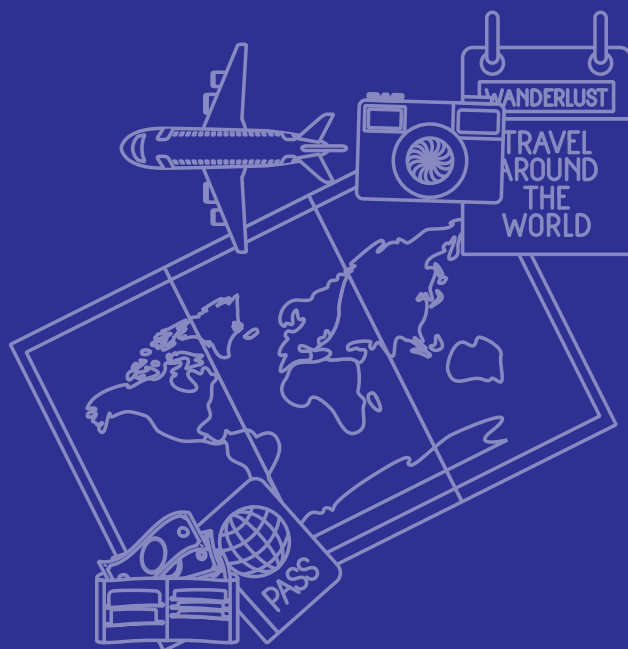
*Kako bi tekst bio kohezivniji, u cijelom se priručniku koristi generički muški rod, iako se autori priručnika s jednakom važnošću obraćaju osobama i muškog i ženskog spola.

**Napominjemo da ovaj priručnik sadrži veliku većinu prilika za odlazak na mobilnost koje trenutno postoje za hrvatske studente i mlade. Međutim, postoje i neke prilike koje u njemu nisu navedene te stoga potičemo čitatelje na traženje dodatnih prilika u područjima koja ih zanimaju.

Također želimo naglasiti da su informacije o pojedinoj prilici za odlazak na mobilnost sadržane u ovom priručniku (posebice one koje se tiču financiranja pojedine prilike za odlazak na mobilnost) podložne promjenama te iz tog razloga upućujemo čitatelje na službene internetske stranice pojedine prilike za odlazak na mobilnost na kojima mogu dobiti aktualne i detaljne informacije o istoj.

●● Što je to mobilnost?

Mobilnost u doslovnom smislu riječi kretanje je s jednog mjesta na drugo, no značenje koje se naglašava u ovom priručniku jest mobilnost kao privremeni boravak u inozemstvu s ciljem stjecanja novog znanja i vještina. Kao takva, mobilnost podrazumijeva mnogo više od fizičke promjene mjesta te ima dubok utjecaj na pojedinca, ponajprije na njegov osobni i profesionalni rast i razvoj. Iskustva i poznanstva koja osoba stekne za vrijeme mobilnosti neprocjenjiva su te mijenjaju život nabolje.

Zašto je mobilnost bitna? ●●

Prilikom svake mobilnosti dolazi do kulturne razmjene koja na izravan i neizravan način utječe na pojedinca koji sudjeluje u mobilnosti te tako podiže njegovu svijest o vlastitom identitetu i pripadnosti, i o suživotu s pripadnicima drugih naroda i kultura. Kulturna razmjena dolazi u fokus kada je riječ o neformalnom dijelu svake razmjene u kojem pojedinac upoznaje kulturu zemlje u kojoj se nalazi, njezine običaje, način razmišljanja njezina stanovništva i njegov način življenja. Stvara se svijest o europskom i globalnom identitetu, i o tome da su svi ljudi dio jednog povezanog sustava vrijednosti.

U kulturu neke zemlje i njezina naroda ubraja se i jezik. Osim razvijanja vještina govorenja sveprisutnog engleskog jezika, na razmjeni se može učiti i jezik zemlje u kojoj se sudionik razmjene nalazi, u svakodnevnom životu i putem interakcije s lokalnim stanovništvom. Do učenja jezika, dakako, ne mora doći samo spontano, jer uglavnom postoje i prilike za pohađanje nastave na jeziku okoline, a većina studenata ima priliku pohađati i jezične tečajeve u ustanovama kamo odlaze na mobilnost.

Sudjelovanjem u razmjenama dolazi do razvoja mekih i tvrdih vještina. Kada je riječ o tvrdim vještinama, prilikom učenja i rada u drugoj zemlji te provođenja vremena na prihvatnom visokom učilištu studenti i mladi dobivaju uvid u nove tehnike poučavanja, susreću se s novim teorijskim i praktičnim znanjima, ili pak mogu vidjeti drugačiji pristup učenju.

U profesionalnom smislu sve se više cijene meke vještine – svestranost i prilagodljivost mladih ljudi koji su iskazali želju za istupanjem iz zone komfora i dokazali da se mogu snaći u novim životnim situacijama. Stoga je poželjno uvrstiti internacionalno iskustvo u životopis jer na taj način životopis postaje atraktivniji i povećava vjerojatnost pronalaska željenog zaposlenja.

Osim svega navedenoga, svaka osoba koja ode na mobilnost pronade neki vlastiti smisao iste te je svako iskustvo mobilnosti na individualnoj razini jedinstveno. Upravo se u jedinstvenosti tog iskustva, satkanog od mnoštva raznovidnih elemenata, krije njegova čar i vrijednost.

● ● Tipovi mobilnosti

2021. godine započelo je novo programsko razdoblje programa Erasmus+ koje traje sve do 2027. godine. U novom programskom razdoblju, uslijed pandemijskih uvjeta i ograničenja, prilagođena je i izvedba programskih aktivnosti. Studentima i mladima tako se sada, uz klasičnu (fizičku) mobilnost, nude i virtualna, kombinirana te hibridna mobilnost.

Klasična mobilnost podrazumijeva fizičko preseljenje u državu koja nije država boravišta s ciljem studiranja, osposobljavanja ili neformalnog učenja. Tu može biti riječ o stručnoj praksi, studijskom boravku, razmjeni mladih, poučavanju ili sudjelovanju u aktivnostima profesionalnog razvoja.

Virtualna mobilnost obuhvaća niz aktivnosti potpomognutih informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, uključujući e-učenje, kojima se ostvaruju ili olakšavaju međunarodna, suradnička iskustva u kontekstu poučavanja, osposobljavanja ili učenja.

Kombinirana mobilnost uključuje kombinaciju različitih načina učenja. Najčešće se koristi kombinacija tradicionalnog poučavanja na radionicama ili seminarima i tehnika online učenja na daljinu kao što su internet, televizija i konferencijski pozivi.

Hibridna mobilnost znači da dio sudionika sudjeluje fizički u aktivnostima, a dio virtualno. Oni sudionici koji mogu putovati u državu u kojoj se aktivnost održava odlaze onamo fizički, a sudionici koji nisu u mogućnosti putovati u aktivnosti sudjeluju virtualno.

Što se tiče drugih prilika za odlazak na mobilnost, većina njih i dalje se temelji na klasičnoj mobilnosti, međutim za svaki pojedini program mobilnosti valja se informirati na službenim internetskim stranicama istog kako bi se utvrdilo prakticiraju li se u tom trenutku u okviru dotičnog programa i neki drugi tipovi mobilnosti.

01

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

03

PLATFORME I ALATI

Erasmus+ studijski boravak	9
Erasmus Mundus	13
Studenti s poteškoćama	17
CEEPUS	19
Ljetne škole	23
Instituti	25
Bilateralna razmjena	27
Bilateralna mobilnost	29
Cjeloviti inozemni studij	31
Studiranje u SAD-u	33
Erasmus+ App	65
Eurodesk	67
EURES	68
Europass	69
MOOC	71

Erasmus+ stručna praksa	35
Erasmus za mlade poduzetnike	39
VET	41
Mobilnost u radu s mladima	43
Razmjene mladih	45
Pripravništvo Robert Schuman	49
Pripravništvo u EU komisiji	51
Pripravništvo s EU zastupnicima ...	53
Europske snage solidarnosti	55
Work and Travel	57
Work and Holiday	59
Au pair	61
Workaway	63

02

USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti:	Erasmus+ studijski boravak Erasmus+ Study Mobility
Opće informacije:	<p>Erasmus+ studijski boravak razmjena je studenata koja podrazumijeva slušanje i polaganje kolegija odnosno istraživanje za izradu i/ili izradu završnog/diplomskog rada na visokom učilištu u inozemstvu. Također je prilika za poboljšanje jezičnih vještina, upoznavanje drugih kultura te jačanje samostalnosti i identiteta pojedinca.</p> <p>Program Erasmus+ u Republici Hrvatskoj provodi Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU), a studenti zainteresirani za sudjelovanje u programu prijavljuju se putem visokog učilišta na kojem studiraju. Matično visoko učilište provodi natječaj, a uvjeti, rokovi, potrebna dokumentacija i ostale pojedinosti objavljuju se na mrežnim stranicama matične ustanove. Ured za međunarodnu suradnju i Erasmus+ koordinatori prvi su korak za studente koji traže više informacija o prijavi.</p>
Trajanje:	Od 2 mjeseca do 12 mjeseci na svakoj razini studija (od 2 do 24 mjeseca za integrirane studije).
Kandidati:	Studenti na visokom učilištu u programu preddiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija.
Uvjeti prijave:	Matična država mora biti dio programa Erasmus+ (programska ili partnerska država), a matično visoko učilište mora biti nositelj povelje Erasmus povelja u visokom obrazovanju (ECHE) te mora imati sklopljen bilateralni sporazum s prihvatnim visokim učilištem.
Financiranje:	Iznos financijske potpore* ovisi o zemlji u kojoj se nalazi prihvatno visoko učilište, i to na sljedeći način:

---

*Valja imati na umu da su svi navodi o iznosima financijskih potpora koji slijede podložni promjenama.

- Za programske države (države članice Europske unije, Sjeverna Makedonija, Island, Norveška, Lihtenštajn, Turska i Srbija) iznosi potpora dijele se u tri skupine kako je prikazano u tablici:

Skupina 1	Danska, Finska, Irska, Island, Lihtenštajn, Luksemburg, Norveška, Švedska	550 EUR mjesečno
Skupina 2	Austrija, Belgija, Cipar, Francuska, Grčka, Italija, Malta, Nizozemska, Njemačka, Portugal, Španjolska	550 EUR mjesečno
Skupina 3	Bugarska, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Turska	500 EUR mjesečno

- Za partnerske države* (susjedne države Europske unije, Rusija, zemlje zapadnog Balkana te države Azije, Afrike i Latinske Amerike) iznosi potpora također se dijele u tri skupine kako je prikazano u tablici:

Regija 1-12	popis svih zemalja Regija 1-12 nalazi se u Vodiču kroz program Erasmus+ 2022 , (str. 32-33)	700 EUR mjesečno
Regija 13	Andora, Monako, San Marino, Vatikan	550 EUR mjesečno
Regija 14	Farski otoci, Švicarska, Ujedinjeno Kraljevstvo	550 EUR mjesečno

Dodatna potpora u iznosu od 250 EUR može se ostvariti ako studenti pripadaju nekoj od kategorija** studenata s manje mogućnosti.

Studente se financira najviše 12 mjeseci na svakoj razini studija (24 mjeseca za integrirane studije). Prije mobilnosti isplaćuje se 80% iznosa, a nakon mobilnosti student donosi dokaz o ispunjenju svih obveza te mu se isplaćuje ostatak potpore sukladno broju dana mobilnosti.

Studenti se mogu odlučiti otići na Erasmus+ razmjenu i o svom trošku, odnosno bez financijske potpore (tzv. zero-grant studenti). Zero-grant studenti imaju sva prava i obveze kao i oni studenti kojima je odobrena financijska potpora.

*Za odlazak na mobilnost u partnerske države moguća je i potpora za putni trošak, ovisno o udaljenosti.

**Kategorije studenata s manje mogućnosti mogu se provjeriti u dokumentu [Nacionalni iznosi financijske potpore za Ključnu aktivnost 1 u području visokog obrazovanja: Projekti KA131 – Natječaj 2023](#), (str. 4-7).

Vremenski okvir
prijava:

Prijava za natječaj traje u pravilu 30 dana od objave natječaja (potrebno provjeriti na matičnom visokom učilištu).

Pomoć i dodatne
informacije:

- Agencija za mobilost i programe Europske unije (AMPEU),
- međunarodni ured visokog učilišta,
- lokalna ESN podružnica.

Više informacija:

- www.ampeu.hr
- <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-individuals/students/studying-abroad>

Moje Erasmus+ iskustvo moglo bi se sažeti rečenicom, „Once Erasmus, always Erasmus”, zato što sam sudjelovala ne u jednoj, ne u dvjema, već u čak trima studentskim mobilnostima (da, i to je moguće)! Erasmus u gradovima Macerati (Italija), u Łodžu (Poljska) i u Bologni (Italija) bile su vrlo različite, ali jednako predivne mobilnosti. Imala sam priliku otići i na studijski boravak i na istraživanje za pisanje diplomskog rada. Erasmus je jednostavno jedno od onih iskustava koje se mora proživjeti da bi se uspjelo razumjeti sve nas (bivše) studente koji smo bili dio njega. Ali zasigurno mogu reći da je to iskustvo koje te obogati u svakom smislu, iskustvo u kojem pobijediš svoje strahove i razviješ nove vještine, naučiš novi jezik, upoznaš nove kulture, stekneš prijatelje koji su možda kilometrima daleko, ali se ipak nakon godinu dana od Erasmusa uspijete svi naći u svojem omiljenom gradu, i još puno, puno stvari koje će biti karakteristične samo za tvoj boravak u drugoj zemlji i po kojima ćeš pamtiti svoj Erasmus. Stoga preporučam svima da se prijave i da budu dio ove predivne Erasmus priče!

Petra Šikić

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti: Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus
Erasmus Mundus Joint Master Degrees

Opće informacije: Stipendije Erasmus Mundus, koje financira Europska unija, dodjeljuju se studentima iz država članica Europske unije i država koje nisu njezine članice, a koje su odabrane za sudjelovanje u jednom od zajedničkih programa Erasmus Mundus na diplomskom ili doktorskom studiju. Cilj programa Erasmus Mundus poboljšanje je kvalitete u europskom visokom obrazovanju, promicanje Europske unije kao središta izvrsnosti u učenju širom svijeta te promicanje interkulturalnog razumijevanja putem suradnje za razvoj zemalja izvan Europske unije i Europe na polju visokog obrazovanja.

Vjerojatno su najpoznatiji tip Erasmus Mundus programa Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus.

Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJDM) prestižan je integrirani međunarodni studijski program koji zajednički vodi međunarodni konzorcij ustanova visokog obrazovanja. Najboljim studentima među prijavljenima u okviru godišnjih krugova odabira dodjeljuju se stipendije koje financira Europska unija. Nastava se mora održavati u najmanje dvjema državama koje sudjeluju u programu. Dio nastave može se održavati i u partnerskoj državi ako je u program uključena ustanova iz partnerske države. Nakon uspješnog završetka studijskog programa dodjeljuje se diploma združenog studija (jedna diploma koja se izdaje u ime najmanje dviju ustanova visokog obrazovanja iz konzorcija EMJMD-a) ili više diploma (najmanje dvije diplome koje izdaju dvije ustanove visokog obrazovanja iz konzorcija).

Trajanje: Minimalno 12 mjeseci, a maksimalno 24 mjeseca.

Kandidati: Studenti iz cijeloga svijeta koji nisu dosad sudjelovali u EMJMD-u.

Uvjeti prijave:	Završen preddiplomski studij ili priznat istovjetni stupanj obrazovanja te nekorištenje drugih programa koje financira Europska unija u kombinaciji sa stipendijom EMJMD-a.
Financiranje:	Stipendijom se pokrivaju troškovi sudjelovanja (uključujući troškove školarine te korištenja knjižnice i laboratorija, osiguranje te sve druge troškove povezane s pohađanjem studija), doprinos troškovima putovanja i nastanjenja te dnevnice tijekom trajanja studijskog programa. Iznos stipendije može ovisiti o državi podrijetla i o trajanju studijskog programa.
Vremenski okvir prijave:	Većinom od listopada do siječnja za programe koji počinju sljedeće akademske godine.
Pomoć i dodatne informacije:	<ul style="list-style-type: none"> • Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU), • nacionalni uredi u partnerskim zemljama.
Više informacija:	<ul style="list-style-type: none"> 🌐 www.ampeu.hr 🌐 https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/opportunities/opportunities-for-organisations/cooperation-among-organisations-and-institutions/erasmus-mundus-joint-masters

S preddiplomskim koji nije bio čisto elektrotehnički smjer, pridružio sam se Erasmus Mundus programu diplomskih studija sa željom za specijalizacijom u elektroenergetskim sustavima. Ne samo da je isti ispunio sva moja očekivanja u akademskom pogledu, nego se ispostavilo da se radi o izvrsnom kulturnom iskustvu. Prilika da živim u bar trima različitim državama i doživim interakciju s ljudima iz svih dijelova svijeta definitivno dodaje na vrijednosti ovoga programa i pruža korisne vještine kojima se može poboljšati kako profesionalni tako i privatni život.

Pronašao sam dobru ravnotežu između teorije i praktične implementacije, kao i bliske interakcije ne samo sa svojim kolegama, već i s predavačima uključenim u program (što nije toliko često u mnogim programima na diplomskom). Također, značajna je industrijska komponenta koja povezuje radne materijale s primjenom u praksi. Rekao bih da je moje iskustvo jedan od glavnih razloga što sam se odlučio za doktorat u povezanom području.

Edgar Nuño*

---

*Izvor teksta o iskustvu: [Erasmusmundus](https://www.erasmusmundus.nl/)

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv:

Studenti s fizičkim, psihičkim ili zdravstvenim poteškoćama
Students with physical, mental or health-related conditions

Uvjeti prijave:

U pripremi razdoblja mobilnosti Erasmus+ sudionik s fizičkim, mentalnim ili zdravstvenim poteškoćama trebao bi navesti svoje potrebe i dodatne troškove kako bi se prijavio za Erasmus+ potporu za posebne potrebe uz potporu visokog učilišta koje ga šalje na mobilnost. Preporučuje se pitati Erasmus+ koordinatora na pripadajućem visokom učilištu za informacije o postupku prijave.

Dodatno financiranje:

Dostupno sudionicima koji imaju fizičke, mentalne ili zdravstvene poteškoće putem Erasmus+ podrške za posebne potrebe. Erasmus+ potpore mogu biti veće od potpora za redovni studij, pripravnštvo ili osoblje kako bi se nadoknadile specifične poteškoće s kojima se sudionik suočava (poput prilagođenog smještaja, pomoći u putovanju, medicinske pomoći, prateće opreme, prilagodbe nastavnog materijala, osobe koja prati studente i osoblje s invaliditetom). Ova dodatna potpora doprinos je na temelju stvarnih troškova.

Pomoć i dodatne informacije:

- visoko učilište i/ili Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU), koji će također procijeniti prijavu i odlučiti o dodatnom iznosu koji se može odobriti,
- Europska agencija za posebne potrebe i uključivo obrazovanje (European Agency for Special Needs and Inclusive Education).

Više informacija:

www.european-agency.org/Hrvatski/publications

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/opportunities/opportunities-for-individuals/students/students-and-staff-with-physical-mental-or-health-related-conditions>

Erasmus+
Obogaćuje živote, širi vidike.

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti: CEEPUS – Srednjoeuropski program razmjene za sveučilišne studije
CEEPUS – Central European Exchange Programme for University Studies

Opće informacije: Srednjoeuropski program razmjene za sveučilišne studije (CEEPUS) regionalni je program mobilnosti u visokom obrazovanju. Navedeni program ima za cilj promicanje mobilnosti unutar zemalja mreže CEEPUS-a.

Uz Hrvatsku, u programu tradicionalno sudjeluju sljedeće države: Albanija, Austrija, Bugarska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Češka, Mađarska, Sjeverna Makedonija, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Srbija, Kosovo i Moldavija.

Vrste mobilnosti: Unutar CEEPUS-a omogućuju se tri osnovne vrste mobilnosti. To su:

- mrežna mobilnost, tj. mobilnost unutar odobrenih mreža CEEPUS-a (network mobility) te mobilnost unutar umbrella mreža CEEPUS-a (mreže koje su zadovoljile kvalitetom, ali nisu među odobrenim mrežama za pojedinu akademsku godinu),
- mobilnost izvan mreža CEEPUS-a, tzv. slobodnjaci (freemoveri),
- kratke grupne mobilnosti.

Kategorije mobilnosti: Student: na ovu se vrstu mobilnosti prijavljuju studenti koji žele ostvariti semestralnu mobilnost te je trajanje ove vrste mobilnosti najmanje 3 mjeseca.

Short-term student: na ovu se vrstu mobilnosti prijavljuju studenti koji žele ostvariti mobilnost u svrhu istraživanja za završni rad/disertaciju. Minimalno trajanje ove vrste mobilnosti jest 1 mjesec.

Teacher: na ovu se vrstu mobilnosti prijavljuje nastavno osoblje u svrhu održavanja nastave/mentorskog rada u ustanovi domaćinu te razvijanja međusveučilišne suradnje. Sukladno Radnom programu, uvjet je za odobravanje ove vrste mobilnosti održavanje šest sati nastavnog/mentorskog rada tjedno. Minimalno trajanje ove vrste mobilnosti jest 5 dana odnosno 3 dana u slučaju kratke grupne mobilnosti.

Short-term excursion: na ovu se vrstu mobilnosti prijavljuju sudionici kratke grupne mobilnosti (primjerice, ljetne škole). Nastavno osoblje koje sudjeluje u ljetnoj školi prijavljuje se u okviru gore navedene kategorije Teacher.

Financiranje:

Zemlje određuju iznose stipendija za različite kategorije stipendista, kao i ostala prava CEEPUS-ovih stipendista (primjerice, besplatan smještaj, subvencionirana prehrana, zdravstveno osiguranje). Stipendije ovise o standardu života u pojedinoj zemlji. Studenti su također izuzeti od plaćanja školarine.

Vremenski okvir prijava:

Za mobilnosti planirane u zimskom i ljetnom semestru do 15. lipnja.
Za mobilnosti planirane u ljetnom semestru do 31. listopada.
Za freemovere do 30. studenog.

Pomoć i dodatne informacije:

Nacionalni ured za CEEPUS u Hrvatskoj pri Agenciji za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU).

Više informacija:

 www.ampeu.hr

 www.ceepus.info

Jedan od zanimljivih, a manje poznatih programa studentske razmjene jest CEEPUS koji će vas odvesti u avanture studija na sveučilištima središnje i jugoistočne Europe.

Moje iskustvo bilo je nezaboravno, u Grazu, gdje sam u okviru mreže svog studija proveo četiri mjeseca. Bilo mi je teško odabrati odredište jer svaka država nudi drugačije pogodnosti za studente. Prijava je bila poprilično jednostavna, a učinak razmjene identičan je drugim programima – druženje, upoznavanje novih kultura i prijatelja, učenje novih znanja na sveučilištu, putovanja i dr. Jedno prekrasno iskustvo za pamćenje!

Filip Cirkvenčić

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti: Ljetne škole
Summer schools

Opće informacije: Ljetne škole edukacijski su programi namijenjeni ne samo studentima polaznicima ustanove koja izvodi program, već i drugim studentima, ali i svima ostalima koji su voljni usavršiti postojeća i/ili steći nova znanja. Ovakav oblik edukacijskog programa pridonosi razvoju koncepta cjeloživotnog obrazovanja, potiče multikulturalnost i međusobnu suradnju te omogućuje zbližavanje i umrežavanje među sudionicima.

U Republici Hrvatskoj visoka učilišta organiziraju i provode mnoštvo ljetnih škola iz raznih područja te se pritom uglavnom radi o nastavnim sadržajima koji nisu uključeni u redovni nastavni plan.

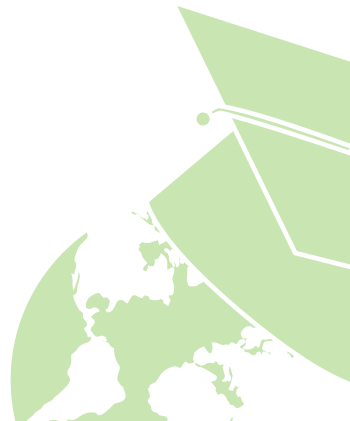
Također je moguće ostvariti međunarodnu razmjenu putem programa ljetne škole. Visoka učilišta često potpisuju niz bilateralnih sporazuma kako bi uredili različite oblike suradnje. Programi su obično jednotjedni ili dvotjedni, a polaznici dobivaju i certifikat po njihovu završetku.

Informacije o ovakvom obliku razmjene i natječaje za iste moguće je pronaći na internetskim stranicama visokih učilišta, na stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja ili pak pretraživanjem interneta. Financiranje ovisi o odabranom programu.

Moja me je profesorica poljskog jezika poslala na razmjenu u Poljsku iako je moje znanje poljskog tada bilo tek u povojima. Kada sam došla u Torun, bila sam pomalo preplašena s obzirom na to da sam trebala ići na nastavu i komunicirati s puno ljudi koji su dolazili sa svih strana svijeta, ali i studirali poljski jezik. Posebno me se dojmilo to što su se i studenti i profesori trudili približiti mi poljski jezik i kulturu. Ondje sam stekla, zapravo, zavidno znanje jezika, naučila sam spremati tradicionalna poljska jela, okušala sam se u plesu i recitiranju pjesama.

Za mene je to bilo nezaboravno iskustvo jer sam upoznala najrazličitije moguće ljude i naučila pregršt toga o nama bratskom narodu. Upravo bih zbog toga preporučila svima da se odvaže na bilo koju vrstu studentske razmjene, a posebice ovu.

Matea Marchini

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti:

Instituti
Institutes

Opće informacije:

Postoje brojne prilike za odlazak na mobilnost koje nude instituti u različitim državama.

U slučaju postojanja određene države kao željene destinacije za razmjenu ili odlazak na praksu, preporučeno je istražiti ponude samostalno ili kontaktirati institute u državi u kojoj bi pojedinac volio ostvariti ovu mobilnost.

Suradnja visokih učilišta i instituta u drugim državama može značiti da je lakše pristupiti mobilnosti te da studenti imaju brži pristup informacijama, a samim time brže i jednostavnije mogu otići na mobilnost na željenu destinaciju.

Što se tiče trajanja mobilnosti i broja kandidata, oni ovise o pojedinom institutu. Trajanje mobilnosti može sezati od tjedan dana do par mjeseci.

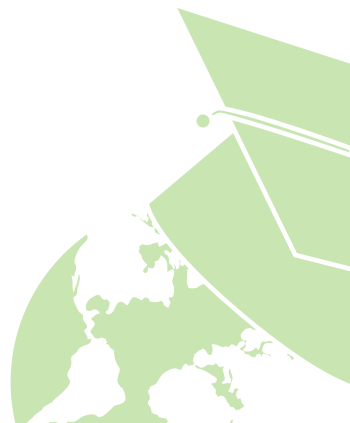
Odlazak na Puškinov institut u Moskvi bila je najbolja odluka u mojem životu, definitivno nešto čega ću se sjećati do kraja života. U tih mjesec dana doživjela sam ruski jezik i kulturu puno više i jače nego što sam to uspjela na predavanjima na svom fakultetu.

Sam postupak prijave bio je gotovo bezbolan te je komunikacija s Institutom tekla jako glatko. Pomogla je činjenica da su i profesori na mojem fakultetu bili zaista angažirani te sam svim kolegama preporučila da odu na sličnu ili istu razmjenu.

Razgovor s ljudima koji žive u Moskvi, obilasci kulturnih spomenika i mnogih dijelova grada za koje nisam ni bila svjesna da postoje ostat će uklesani u mojem pamćenju zauvijek.

Na kraju, htjela bih dodati da je mogućnost odlaska na razmjenu s nekoliko prijateljica s istog odsjeka bila savršena kombinacija za provod života – kulturni, glazbeni, kazališni, te najbitnije – studentski.

Željka Gligora

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti:	Bilateralna razmjena Bilateral Exchange
Opće informacije:	Bilateralna razmjena program je razmjene koji se ostvaruje između država/visokih učilišta koje/koja su međusobno sklopile/sklopila bilateralne sporazume te podrazumijeva niz različitih međunarodnih aktivnosti, a jedna je od njih i razmjena studenata. Ovdje se studentima pruža prilika studirati na prihvatnom visokom učilištu, a nakon završetka razmjene matično visoko učilište priznaje uspjeh za uspješno odrađenu aktivnost tijekom trajanja razmjene.
Trajanje:	Minimalno 3 mjeseca, a maksimalno 12 mjeseci.
Kandidati:	Studenti upisani na visoko učilište preddiplomske, diplomske ili poslijediplomske razine studija.
Uvjeti prijave:	Studenti za vrijeme trajanja razmjene moraju ostati upisani na matično visoko učilište, a razmjena se može ostvariti s prihvatnim visokim učilištem s kojim matično visoko učilište ima potpisan bilateralni ugovor. Odabir kandidata vrši Odbor za međunarodnu suradnju matičnog visokog učilišta, a osnovni su kriteriji za odabir studenata: motivacijsko pismo, akademski uspjeh i poznavanje engleskog odnosno stranog jezika na kojem se održava nastava na prihvatnom visokom učilištu.
Financiranje:	Studentima može biti odobrena potpora iz sredstava matičnog visokog učilišta ili prihvatnog visokog učilišta.
Pomoć i dodatne informacije:	Ured za međunarodnu suradnju na matičnom visokom učilištu.

Veliku važnost kod studijske mobilnosti predstavlja to koliko bilateralnih ugovora obrazovna institucija ima. Ponukan pozitivnim doživljajima stečenima sudjelovanjem u programu Erasmus+, odlučio sam kapitalizirati svoja znanja i poznanstva te pomoći svom veleučilištu u širenju mreže partnerskih institucija kako bismo privukli više dolaznih studenata, ali i omogućili širi izbor za mobilnost našim studentima. Erasmus koordinatorica sa susretljivošću je dočekala moju ideju i dala mi dopuštenje da tražim institucije u ime svog veleučilišta. Tražio sam suradnje preko poznanstava ljudi s kojima sam surađivao, ali i prema područjima studiranja studenata koji u najvećoj mjeri dolaze u Hrvatsku.

Ovo mi ujedno puno znači za daljnju karijeru jer vježbam poslovnu komunikaciju, ophođenje s predstavnicima drugih naroda i vještine stranog jezika, a uz sve to promičem svoje veleučilište. Zašto ne iskoristiti ovu priliku koja je na korist i studenta i njegove institucije?

Robert Radiković

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti: Bilateralni program akademske mobilnosti
Bilateral Programme of Academic Mobility

Opće informacije: Bilateralnim programom akademske mobilnosti stipendira se hrvatske i strane državljane temeljem međunarodnih bilateralnih ugovora i programa suradnje koje je Hrvatska sklopila s drugim zemljama. Program nudi različite mogućnosti za odlazak na mobilnost u svrhu studija, istraživanja te stručnog i jezičnog usavršavanja:

- djelomični (preddiplomski, diplomski ili doktorski) studij,
- cjelokupni (preddiplomski, diplomski ili doktorski) studij,
- istraživački boravak,
- postdoktorski studij/istraživanje,
- ljetni jezični tečaj.

Hrvatski se državljani mogu prijaviti za stipendije* u sljedećim zemljama: Austrija, Australija, Bugarska, Crna Gora, Francuska, Grčka, Japan, Kanada, Kina, Latvija, Mađarska, Sjeverna Makedonija, Njemačka (Bavarska), Poljska, Ruska Federacija, SAD (program Fulbright i program Hubert H. Humphrey), Slovačka, Švicarska, Turska, Ujedinjeno Kraljevstvo (stipendije zaklade British Scholarship Trust).

Trajanje: Ovisi o pojedinoj mogućnosti za odlazak na mobilnost unutar Bilateralnog programa akademske mobilnosti.

Uvjeti prijave: Ovisi o pojedinom natječaju, tj. razlikuju se od zemlje do zemlje koja nudi stipendije hrvatskim državljanima. Svi uvjeti, kriteriji i detalji vezani uz prijavu nalaze se u tekstu pojedinog natječaja za dodjelu stipendije.

---

*Vrsta i broj stipendija koje su nude hrvatskim državljanima nisu jednaki za svaku zemlju, odnosno razlikuju se od zemlje do zemlje. Dodatne informacije o oblicima bilateralne suradnje nalaze se na [mrežnoj stranici](#) Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Financiranje: Bilateralne stipendije u pravilu uključuju mjesečnu financijsku potporu tijekom mobilnosti i troškove putovanja na mobilnost koje pokriva Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU) (povratna avionska karta). Dodatno, pojedine stipendije uključuju i smještaj ili naknadu za smještaj tijekom mobilnosti te zdravstveno osiguranje.

Pomoć i dodatne informacije: Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU).

Više informacija: www.ampeu.hr

Svoj novac i vrijeme možete uložiti na stjecanje dvaju tipa dobara: na stjecanje materijalnog i na stjecanje iskustava. Svima bih savjetovala da se uvijek odluče za iskustva, čak i ako im to možda neće nužno biti materijalno isplativo.

Svakako bih ponovila ovo iskustvo zato što vas na neprocjenjiv način obogaćuje novim kontaktima, ljudima i uvidima.

Gabriela Abramac*

Kao studentici jezika, neizmerno mi je važno bilo tijekom studija duže vrijeme boraviti u zemlji čiji jezik studiram jer je jezično znanje koje se tim putem stječe neprocjenjivo. Nezanemarivo je i kulturološko znanje koje se stječe upravo životom u toj proučavanoj kulturi, kao i poseban način sazrijevanja koje se dobiva višemjesečnim boravkom u inozemstvu, izvan vlastite zone udobnosti i sigurnosti. Susreti, život i prijateljstva s drugim studentima iz cijelog svijeta samo doprinose tom ni s čim mjerljivom iskustvu.

Tea Radović

---

*Izvor teksta o iskustvu: [Bilateral](#)

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti:	Cjeloviti preddiplmski i diplomski studij u inozemstvu Full undergraduate and graduate studies abroad
Opće informacije:	<p>Ulaskom u Europsku uniju, hrvatski učenici i studenti ostvaruju jednako pravo prijave i upisa na studije u drugim državama članicama Europske unije kao i lokalni studenti.</p> <p>Zemlje s najviše studija na engleskom su jeziku Nizozemska, Belgija, Irska, Austrija i Italija. Visoka učilišta u ostalim zemljama uglavnom također izvide studijske programe na engleskom jeziku, no ponuda je studija ograničena zbog nekompatibilnih rokova prijave i upisa na studij u odnosu na dobivanje svjedodžbe o položenoj državnoj maturi u Hrvatskoj.</p>
Trajanje:	Cijeli preddiplomski odnosno diplomski studij.
Kandidati:	Učenici srednjih škola s položenom državnom maturom odnosno studenti upisani na visoko učilište preddiplomske razine studija.
Uvjeti prijave:	Dokumenti potrebni za prijavu variraju ovisno o izabranoj državi i visokom učilištu. Nerijetko inozemna visoka učilišta kao dio prijave zahtijevaju i intervju s kandidatom ili ispunjavanje dodatnih upitnika o studiju i viziji buduće karijere.
Financiranje:	Hrvatski državljani plaćaju jednake iznose školarina kao i lokalni studenti, a u državama gdje je školovanje na visokim učilištima besplatno iznos školarina ostaje besplatan i za hrvatske državljane. Troškove života u inozemstvu pokriva pak sam student. U Europskoj uniji studenti ponekad imaju pravo (uz studentski posao) i na lokalne subvencije, ponajviše u Nizozemskoj i Danskoj.

**Vremenski okvir
prijava:**

Većina prijava na inozemne studije započinje ranije nego u Hrvatskoj, stoga je potrebno krenuti s informiranjem i prikupljanjem dokumenata za prijavu već na početku završnog razreda srednje škole odnosno tijekom završne godine preddiplomskog studija. Rezultati prijave dolaze u roku od nekoliko tjedana do nekoliko mjeseci, najčešće prije objave rezultata visokih učilišta u Hrvatskoj.

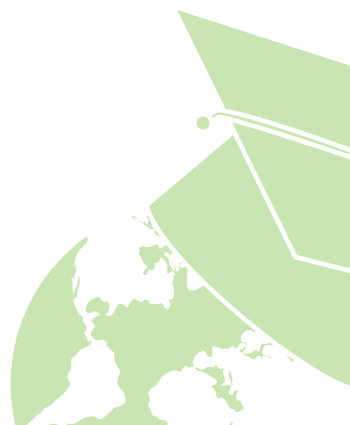
**Pomoć i dodatne
informacije:**

- ured za međunarodnu suradnju na inozemnom visokom učilištu,
- obrazovne agencije (poput agencije IntegralEdu).

Dvogodišnji diplomski studij u inozemstvu omogućio mi je da izađem iz svoje zone komfora i proširim svoje vidike. Osim što studijem u inozemstvu osoba može naučiti o drugim kulturama i o drugačijim stilovima života, ima priliku i naučiti jedan ili više stranih jezika. Također, upoznaje ljude iz cijelog svijeta koji joj često postanu važnim dijelom života.

Vjerujem da je ovakav oblik mobilnosti iznimno bitan za osobni, ali i profesionalni razvoj. Zahvaljujući studiju u inozemstvu, kroz život koračam hrabrija i zrelija te obogaćena novim iskustvima.

Elena Bračun

FORMALNO I NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Naziv mobilnosti: Studiranje u Sjedinjenim Američkim Državama
Studies in the United States of America

Opće informacije: Sjedinjene Američke Države (SAD) nude mnoštvo prilika u kontekstu visokog obrazovanja – tisuće akademskih programa, prvoklasne institucije te fleksibilnost bez premlca.

Svima zainteresiranima za studij u SAD-u savjetuje se da se o istome informiraju uz pomoć mreže EducationUSA. EducationUSA globalna je mreža od preko 400 centara za savjetovanje o studiranju u SAD-u koji pružaju točne, sveobuhvatne i aktualne informacije o mogućnostima upisa na akreditirane američke community koledže i sveučilišta.

Institut za razvoj obrazovanja (IRO) jedini je ovlaštenu centar navedene mreže u Hrvatskoj koji pruža informacije o američkom sustavu visokog obrazovanja i mogućnostima studiranja u SAD-u uz potporu američkog State Departmenta i Američkog veleposlanstva u Zagrebu.

Više informacija: www.educationusa.state.gov
 <https://iro.hr/educationusa-hrvatska/#jedini-ovlasteni>
 iro@iro.hr

Jedna je od najboljih stvari što se tiče studiranja u SAD-u to što je SAD mjesto s toliko različitih ljudi iz različitih kultura i različitih država, i to je stvarno odlično jer od njih učiš i definitivno se osjećaš dijelom zajednice. ”

Fiodor Otero*

*Izvor teksta o iskustvu: [SAD](#)

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Erasmus+ stručna praksa Erasmus+ Traineeship
Opće informacije:	<p>Program Erasmus+ stručne prakse namijenjen je trenutnim i nedavno diplomiranim studentima koji žele iskusiti rad u svom području u inozemstvu. Erasmus+ stručna praksa prilika je za razvijanje tvrdih i mekih vještina potrebnih pri budućem zaposlenju, ali i za razvijanje poduzetničkog duha.</p> <p>Program Erasmus+ u Republici Hrvatskoj provodi Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU), a studenti zainteresirani za sudjelovanje u programu prijavljuju se putem visokog učilišta na kojem studiraju. Matično visoko učilište provodi natječaj, a uvjeti, rokovi, potrebna dokumentacija i ostale pojedinosti objavljuju se na mrežnim stranicama matične ustanove. Ured za međunarodnu suradnju i Erasmus+ koordinatori prvi su korak za studente koji traže više informacija o prijavi.</p>
Trajanje:	<p>Od 2 mjeseca do 12 mjeseci na svakoj razini studija (od 2 do 24 mjeseca za integrirane studije).</p> <p>Praksu je moguće odraditi i nakon što student diplomira ako se prijava izvrši dok je kandidat još u statusu studenta.</p>
Kandidati:	Studenti na visokom učilištu u programu preddiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija.
Uvjeti prijave:	<p>Matična država mora biti dio programa Erasmus+ (programska ili partnerska država), a matično visoko učilište mora biti nositelj povelje Erasmus povelja u visokom obrazovanju (ECHE) te mora imati sklopljen bilateralni sporazum s prihvatnim visokim učilištem.</p> <p>Poslovni subjekt mora imati potpisan ili potpisati bilateralni sporazum s matičnim visokim učilištem. Student može izabrati poslovni subjekt među onima koje nudi njegovo visoko učilište ili sam pronaći poslovni subjekt.</p>

Financiranje:

Iznos financijske potpore* ovisi o zemlji u kojoj se nalazi prihvatno visoko učilište, i to na sljedeći način:

- Za programske države (države članice Europske unije, Sjeverna Makedonija, Island, Norveška, Lihtenštajn, Turska i Srbija) iznosi potpora** dijele se u tri skupine kako je prikazano u tablici:

Skupina 1	Danska, Finska, Irska, Island, Lihtenštajn, Luksemburg, Norveška, Švedska	700 EUR mjesečno
Skupina 2	Austrija, Belgija, Cipar, Francuska, Grčka, Italija, Malta, Nizozemska, Njemačka, Portugal, Španjolska	700 EUR mjesečno
Skupina 3	Bugarska, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Turska	650 EUR mjesečno

- Za partnerske države*** (susjedne države Europske unije, Rusija, zemlje zapadnog Balkana te države Azije, Afrike i Latinske Amerike) iznosi potpora** također se dijele u tri skupine kako je prikazano u tablici:

Regije 1-12	popis svih zemalja Regija 1-12 nalazi se u Vodiču kroz program Erasmus+ 2022 (str. 32-33)	700 EUR mjesečno
Regija 13	Andora, Monako, San Marino, Vatikan	700 EUR mjesečno
Regija 14	Farski otoci, Švicarska, Ujedinjeno Kraljevstvo	700 EUR mjesečno

Dodatna potpora u iznosu od 250 EUR može se ostvariti ako studenti pripadaju nekoj od kategorija**** studenata s manje mogućnosti.

Studente se financira najviše 12 mjeseci na svakoj razini studija (24 mjeseca za integrirane studije). Prije mobilnosti isplaćuje se 80% iznosa, a nakon mobilnosti student donosi dokaz o ispunjenju svih obveza te mu se isplaćuje ostatak potpore sukladno broju dana mobilnosti.

*Valja imati na umu da su svi navodi o iznosima financijskih potpora koji slijede podložni promjenama.

**Iznosi potpora u objema tablicama zbroj su potpore za dugoročnu fizičku mobilnost studenata te dodatka od 150 EUR mjesečno u svrhu stručne prakse, osim za Regije 1-12 za koje se ne isplaćuje navedeni dodatak.

***Za odlazak na mobilnost u partnerske države moguća je i potpora za putni trošak, ovisno o udaljenosti.

****Kategorije studenata s manje mogućnosti mogu se provjeriti u dokumentu [Nacionalni iznosi financijske potpore za Ključnu aktivnost 1 u području visokog obrazovanja: Projekti KA131 – Natječaj 2023](#) (str. 4-7).

Studenti se mogu odlučiti otići na Erasmus+ razmjenu i o svom trošku, odnosno bez financijske potpore (tzv. zero-grant studenti). Zero-grant studenti imaju sva prava i obveze kao i oni studenti kojima je odobrena financijska potpora.

Vremenski okvir prijava:

Tijekom cijele akademske godine, po principu „first come, first served“ („tko prvi, njegov“), sve do isteka financijskih sredstava.

Pomoć i dodatne informacije:

- Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU),
- međunarodni ured visokog učilišta,
- lokalna ESN podružnica.

Više informacija:

- www.ampeu.hr
- www.erasmusintern.org
- www.leonet.joeplus.org

Erasmus+ stručna praksa program je koji je napravio preokret u mom akademskom i poslovnom životu. Ovaj program omogućio mi je stažiranje u dvjema zemljama i dvama različitim sektorima, akademskom i industrijskom. Poznanstva koja stvorite sudjelovanjem u ovoj vrsti razmjene iznimno su važna za napredak vaše karijere, ali i činjenica da ćete steći prijatelje sa svih strana svijeta. Ja sam na kraju programa dobila ponudu za nastavak rada i vjerujem da moj slučaj nije rijetkost.

Nikolina Pervan

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Erasmus za mlade poduzetnike Erasmus for Young Entrepreneurs
Opće informacije:	Erasmus za mlade poduzetnike pomaže perspektivnim europskim poduzetnicima da usvoje potrebne vještine za pokretanje i/ili uspješno vođenje manje tvrtke u Europi. Novi poduzetnik usvaja i razmjenjuje znanje i poslovne ideje s iskusnim poduzetnikom kod kojeg odlazi na mobilnost i s kojim surađuje.
Trajanje:	Od 1 mjeseca do 6 mjeseci.
Kandidati:	Moguće je sudjelovati u programu kao: Novi poduzetnik, pod uvjetom da je: <ul style="list-style-type: none"> • čvrsto odlučio osnovati tvrtku prema perspektivnom poslovnom planu, • pokrenuo vlastitu tvrtku unutar posljednje 3 godine. Poduzetnik domaćin, pod uvjetom da: <ul style="list-style-type: none"> • ima prebivalište u jednoj od država sudionica, • jest vlasnik ili vodi malo ili srednje poduzeće ili je osoba koja ima direktne veze s poduzetništvom na razini odbora malog ili srednjeg poduzeća, • vodi tvrtku više od 3 godine, • jest voljan podijeliti svoje znanje i iskustvo s novim poduzetnikom i biti mu mentor.
Financiranje:	Financijska potpora novim poduzetnicima pomaže pri pokrivanju troškova putovanja i boravka tijekom razmjene. Dodjeljuje ju lokalna kontaktna točka registrirana na online aplikaciji koju novi poduzetnik izabere. Novi poduzetnik i njegova lokalna kontaktna točka potpisuju ugovor koji definira visinu potpore tijekom boravka te načine plaćanja (npr. djelomična isplata na početku boravka, mjesečna isplata, itd.). Financijska potpora obračunava se mjesečno.

Erasmus za mlade poduzetnike idealan je program za one koji se žele okušati kao poduzetnici. Iz vlastitog iskustva naučila sam kako započeti i razviti posao. Upoznala sam mnogo zanimljivih ljudi koji su mi puno pomogli u poslovnim prilikama.

Iva Jurjev

Erasmus za mlade poduzetnike pružio mi je najbolju priliku da otvorim svoju tvrtku uz pomoć iskusnog poduzetnika.

Ivona Pokorná*

---

*Izvor teksta o iskustvu: [EYE](#)

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	VET – Strukovno obrazovanje i osposobljavanje VET – Vocational Education and Training
Opće informacije:	Projekti mobilnosti unutar Erasmus+ programa namijenjeni su i učenicima i naučnicima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te osobama koje su nedavno stekle kvalifikaciju u navedenom području. Svrha mobilnosti stručna je praksa odnosno učenje na radnom mjestu s ciljem usavršavanja vještina i poboljšanja mogućnosti dobivanja budućeg željenog zaposlenja.
Trajanje:	Minimalno 10 dana, a maksimalno 12 mjeseci.
Kandidati:	Učenici iz područja strukovnog usmjerenja, kao i naučnici u tvrtkama te učenici do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije.
Uvjeti prijave:	Prijavu nije moguće obaviti samostalno, već putem odgovorne institucije u matičnoj državi. Prije početka prakse sklapa se Ugovor o učenju (Learning Agreement) između matične institucije i institucije u kojoj se praksa treba provesti te se sastavlja dokument kojim se utvrđuju ciljevi, prava i odgovornosti prakse.
Financiranje:	Potpورا pokriva troškove putovanja i dnevne troškove tijekom boravka u inozemstvu.
Pomoć i dodatne informacije:	Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU).
Više informacija:	 www.ampeu.hr https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates

Potaknuo bih mlade ljude da razmisle o odabiru smjera VET-a ili neke druge prakse u svojoj budućnosti. Strukovno obrazovanje pruža vam skup vještina koje možete iskoristiti kasnije u životu.

Ako ste student sa strašću, onda definitivno ne biste trebali smatrati strukovno obrazovanje drugim izborom.

Leonardo*

Strukovno osposobljavanje nudi mnoge prednosti: ran ulazak u profesionalnu sferu života, razmjenu s drugim pripravnicima i kolegama u tvrtki kao i s učenicima u strukovnoj školi te prilike za daljnje osposobljavanje i zapošljavanje u tvrtki nakon osposobljavanja.

Judith Frericks**

---

*Izvor teksta o iskustvu: [VET1](#)

**Izvor teksta o iskustvu: [VET2](#)

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Mobilnost osoba koje rade s mladima Mobility of Youth Workers
Opće informacije:	Erasmus+ podržava profesionalni razvoj u radu s mladima putem obuke ili umrežavanja u inozemstvu: <ul style="list-style-type: none"> • seminari (seminars), • tečajevi osposobljavanja (training courses), • događaji namijenjeni umrežavanju (networking), • studijski posjeti (study visits), • razdoblja praćenja/promatranja rada u inozemstvu (job shadowing/observation periods abroad).
Trajanje:	Između 2 dana i 2 mjeseca. Isključuje vrijeme putovanja.
Kandidati:	Studenti ili mladi zainteresirani za usavršavanje svojih vještina te akademsko osoblje; ne postoji dobna granica za prijavljivanje na ovu vrstu mobilnosti.
Uvjeti prijave:	Za odlazak u inozemstvo putem programa Erasmus+ kao osoba koja radi s mladima potrebno je imati organizaciju pošiljatelj (sending organisation) koja je dio projekta mobilnosti mladih zajedno s drugim institucijama ili organizacijama preko kojih se ide na razmjenu. Samostalno prijavljivanje za potporu nije moguće. Prijave moraju podnijeti organizacije pošiljatelji koje uključuju osobe koje rade s mladima u projektu.
Financiranje:	Potpورا uključuje putne troškove kao i praktične troškove te troškove povezane s aktivnostima.
Vremenski okvir prijave:	Ovisi o samom projektu.

Pomoć i dodatne informacije:

Organizacije najčešće oglašavaju svoje ponude putem svojih Facebook stranica i ostalih društvenih mreža.

Više informacija:

www.ampeu.hr

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/opportunities/opportunities-for-individuals/trainees/networking-and-training>

“
Na treningu stekla sam vještine pisanja EU projekata i naučila sve o procesu prijava na iste. U njemu su sudjelovali predstavnici osam različitih zemalja, zajedno s domaćinima. Trening je udružio ljude različite dobi i vrlo raznolikih akademskih profila, ali istog interesa – da zadovoljimo svoju želju za znanjem koje će nam pomoći pri snalaženju u životu, i u budućem/trenutnom poslovnom svijetu kojemu ćemo aktivno doprinosti.”

Sanda Devčić

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Razmjene mladih Youth Exchanges
Opće informacije:	Razmjene mladih oblik su mobilnosti koji omogućuje da se mladi ljudi iz različitih zemalja okupe na jednom mjestu i zajedno surađuju na projektima. Projekti mogu biti različitog tematskog karaktera, pri čemu se sudionike nastoji educirati putem različitih neformalnih načina obrazovanja kao što su radionice, vježbe i debate, a po završetku sudionici dobivaju priznanje u obliku potvrde Youthpass.
Trajanje:	Minimalno 5 dana, a maksimalno 21 dan (ovisno o projektu).
Kandidati:	Osobe u dobi od 13 do 30 godina.
Uvjeti prijave:	Na projekte se nije moguće prijaviti samostalno, nego preko neprofitnih, nevladinih organizacija i udruga. Potrebno je informirati se koje udruge rade s mladima i za mlade te stupiti s njima u kontakt ako postoji želja za sudjelovanjem u projektima.
Financiranje:	Sudionici imaju pravo na pokrivene troškove putovanja, smještaja i hrane tijekom cijelog projekta.
Vremenski okvir prijave:	Ovisi o samom projektu.
Pomoć i dodatne informacije:	Organizacije najčešće oglašavaju svoje ponude putem svojih Facebook stranica i ostalih društvenih mreža.
Više informacija:	 https://ampeu.hr https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/opportunities/opportunities-for-individuals/youth-exchanges

Na Razmjenama mladih upoznala sam puno svojih vršnjaka koji su se iz znatiželje htjeli okušati na ovom kraćem obliku razmjene. Na veoma kreativan i zanimljiv način, neformalan i nadasve inspirativan, pomoću radionica s trenerima naučili smo više o Erasmusu kao programu za financiranje ideja i projekata te o tome koje sve koristi možemo od njega imati. Uvijek ću pamtiti te mlade ljude s kojima sam još uvijek u kontaktu, a cijelo mi je iskustvo dalo i posebnu inspiraciju za pisanje diplomskog rada.

Sanda Devčić

Erasmus+
Obogaćuje živote, širi vidike.

PRIPRAVNIŠTVA U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Svake godine oko 1900 mladih dobije priliku unaprijediti profesionalne vještine, razviti osobne kvalitete i proširiti znanje o Europskoj uniji u okviru programa pripravništava u institucijama Europske unije. Većina institucija Europske unije nudi pripravnička mjesta za mlade s diplomom visokog učilišta, obično u trajanju od 3 do 5 mjeseci, a pripravnički je staž moguće odraditi u brojnim područjima. Neka od najpoznatijih pripravništava koja se nude jesu Pripravništvo u okviru programa Robert Schuman, Pripravništvo u Europskoj komisiji te Pripravništvo u uredu zastupnika Europskog parlamenta čiji opisi slijede u nastavku, a ostale ponude valja provjeriti na stranicama Europskog ureda za odabir osoblja (European Personnel Selection Office).

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Pripravništvo u okviru programa Robert Schuman Robert Schuman Traineeship
Opće informacije:	<p>Pripravništvo u okviru programa Robert Schuman plaćeno je stažiranje u jednom od službenih mjesta rada Europskog parlamenta (Bruxelles, Luksemburg i Strasbourg) ili u njegovim uredima za vezu u državama članicama.</p> <p>Zainteresirani državljani država članica Europske unije mogu u sklopu pripravništva unaprijediti vlastita znanja i vještine te dobiti uvid u rad jedne od najvažnijih institucija Europske unije. Navedeno pripravništvo obuhvaća širok opseg područja, od unutarnje i vanjske politike Europske unije, financija, prava, višejezičnosti, administracije, infrastrukture i logistike do komunikacija ili IT-ja.</p>
Trajanje:	5 mjeseci, od 1. listopada do 28./29. veljače ili od 1. ožujka do 31. srpnja.
Kandidati:	Državljeni država članica Europske unije* neovisno o dobi.
Uvjeti prijave:	Završen preddiplomski studij ili priznat istovjetni stupanj obrazovanja, odlično poznavanje dvaju službenih jezika Europske unije (od kojih jedan mora biti proceduralni jezik Europske unije – engleski, njemački ili francuski) te neposjedovanje radnog iskustva u trajanju duljem od 6 tjedana u nekoj od institucija, tijela ili agencija Europske unije.
Financiranje:	Mjesečna naknada u iznosu od 1330 EUR za ugovor na puno radno vrijeme.
Vremenski okvir prijave:	Prijave obično traju od 1. do 30. lipnja te od 1. do 30. studenog.

*Manji broj mjesta dodjeljuje se i osobama koje nisu državljani država članica Europske unije.

Pomoć i dodatne informacije:

- Ured za stažiranje (Traineeships Office),
- EPSO Hrvatska.

Više informacija:

- <https://ep-stages.gestmax.eu/website/homepage>
- https://epso.europa.eu/job-opportunities/traineeships_hr

Schumanovo pripravništvo bilo je moja ulaznica ne samo u EU mjhurić, koji nudi bezbroj zanimljivih i motivirajućih poznanstava, već i u same EU institucije. Zahvaljujući stažu, trenutno sam zaposlena u Europskom parlamentu u Luksemburgu gdje imam priliku u internacionalnom i poticajnom okruženju napraviti prve „institucionalne“ korake. S obzirom na to da Parlament nudi 400-tinjak različitih pozicija, teško će se naći neko područje koje nije pokriveno, od prevođenja do financija. Zato potičem sve koji bi željeli bolje upoznati rad Europskog parlamenta i proživjeti nezaboravnih pet mjeseci da se prijave na Schumanovo pripravništvo!

Iva Ljubičić

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Pripravništvo u Europskoj komisiji Blue Book Traineeship
Opće informacije:	<p>Pripravništvo u Europskoj komisiji jedinstvena je prilika za dobivanje uvida u procese i politike institucija Europske unije, doprinos radu Europske komisije te pretvaranje teorije stečene tijekom studija u praksu.</p> <p>Dva su tipa ovog pripravništva: prevoditeljsko i administrativno.</p> <p>Stażisti su smješteni u Bruxellesu, Luksemburgu ili pak u nekoj drugoj državi članici Europske unije, a sama priroda posla ovisi o konkretnom pripravništvu koje stažist odabere.</p>
Trajanje:	5 mjeseci, od 1. listopada do 28./29. veljače ili od 1. ožujka do 31. srpnja.
Kandidati:	Državljeni država članica Europske unije* neovisno o dobi.
Uvjeti prijave:	Završen preddiplomski studij ili priznat istovjetni stupanj obrazovanja, odlično poznavanje dvaju službenih jezika Europske unije (od kojih jedan mora biti proceduralni jezik Europske unije – engleski, njemački ili francuski) te neposjedovanje radnog iskustva u trajanju duljem od 6 tjedana u nekoj od institucija, tijela ili agencija Europske unije.
Financiranje:	Mjesečna naknada u iznosu od 1220 EUR za ugovor na puno radno vrijeme.
Vremenski okvir prijava:	Prijave za period od ožujka do srpnja obično su otvorene u kolovozu, a prijave za period od listopada do veljače u siječnju.

*Manji broj mjesta dodjeljuje se i osobama koje nisu državljani država članica Europske unije.

Pomoć i dodatne informacije:

- Ured za stažiranje (Traineeships Office),
- EPSO Hrvatska.

Više informacija:

- <https://traineeships.ec.europa.eu/>
- https://epso.europa.eu/job-opportunities/traineeships_hr

Tijekom pet mjeseci provedenih u Bruxellesu imala sam priliku upoznati rad Europske komisije iz prve ruke te saznati više o radu drugih institucija Europske unije. Upoznala sam divne ljudi, od kojih su mi mnogi postali bliski prijatelji, a osim toga upoznala sam i sebe našavši se u dotad nepoznatoj kulturi i izazovnom okruženju. Stečena znanja i saznanja obogatila su me u svakom pogledu, a zbog njihove jedinstvene vrijednosti potičem i druge da se prijave na Pripravništvo u Europskoj komisiji.

Ivana Verveger

Nakon različitih profesionalnih iskustava, Pripravništvo u Europskoj komisiji pomoglo mi je usmjeriti se na rad u jednom polju – internacionalizaciji visokog obrazovanja. Nakon gotovo tri godine, zadovoljan sam kako mi izgleda profesionalna budućnost u jednoj od organizacija koje se time bave. U Europskoj komisiji upoznao sam se s relevantnim akterima, aktivnostima i procesima, a s bivšim kolegama i dalje često surađujem.

Martin Bogdan

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Pripravništvo u uredu zastupnika Europskog parlamenta Members of European Parliament Traineeship
Opće informacije:	Pripravništvo u uredu zastupnika Europskog parlamenta oblik je mobilnosti u kojem zastupnici Europskog parlamenta mogu ponuditi plaćena pripravništva u svojim uredima u prostorijama Europskog parlamenta u Bruxellesu (ili Strasbourgu) na temelju sporazuma s Europskim parlamentom. Pripravništvo nudi mogućnost za unaprjeđenje obrazovanja i stručno osposobljavanje kao i za bolje razumijevanje rada zastupnika Europskog parlamenta.
Trajanje:	Između 6 tjedana i 5 uzastopnih mjeseci, a o njemu odlučuje zastupnik Europskog parlamenta koji dodjeljuje pripravništvo. Pripravništvo može započeti bilo kada tijekom godine.
Kandidati:	Državljeni država članica Europske unije* ili država pristupnica/kandidatkinja koji imaju navršenih 18 godina.
Uvjeti prijave:	Potvrda o maturi ili o višoj razini obrazovanja, odlično poznavanje jednog od službenih jezika Europske unije, izostanak drugog ugovora o radu tijekom pripravništva, izostanak prethodno odrađenog pripravništva s nekim zastupnikom Europskog parlamenta ili obnašanja uloge parlamentarnog pomoćnika zastupnika, bilo lokalnog ili akreditiranog.
Financiranje:	Mjesečna potpora između 816 EUR i 1339 EUR.
Vremenski okvir prijava:	U dogovoru sa zastupnikom Europskog parlamenta.
Pomoć i dodatne informacije:	EPSO Hrvatska.

*Zastupnici Europskog parlamenta mogu ponuditi pripravništvo i osobama koje nisu državljani država članica Europske unije.

“ Mi mladi imamo važan zadatak koji moramo ispuniti: jačati Europsku uniju unoseći u nju političku dušu i alate kojima možemo unaprijediti kvalitetu života državljana država članica Europske unije.

Moje iskustvo stažista i ujedno asistenta tadašnjeg predsjednika Europskog parlamenta Davida Sassolija još mi je više omogućilo razumijevanje toga aspekta. Rad u Europskom parlamentu bilo je najuzbudljivije iskustvo mog dosadašnjeg života. Odvijalo se u dinamičnom i zanimljivom okruženju koje je bilo od velike važnosti za moj osobni rast te mi je omogućilo da upoznam mlade ljude iz svakog kutka kontinenta koje povezuje zajednički europski identitet.

Nadalje, iskustvo rada u Europskom parlamentu omogućilo mi je i razumijevanje velikog, uglavnom neiskorištenog potencijala koji Europska unija može razviti te svih nedostataka koje moramo popraviti.

Savjetovao bih svim mladim građanima Europe da napornim radom dođu do prilike za ovakvo fantastično iskustvo te da iskoriste i brojne druge prilike za mobilnost koje im Europska unija nudi.”

Alfredo Marini

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Europske snage solidarnosti European Solidarity Corps
Opće informacije:	Europske snage solidarnosti imaju za cilj poticanje solidarnosti u europskom društvu uključivanjem mladih ljudi i organizacija u solidarne aktivnosti. Mladima nude individualno ili timsko volontiranje te sudjelovanje u projektima ili provedbu projekata solidarnosti u lokalnoj zajednici.
Kandidati:	Osobe u dobi od 18 do 30 godina.
Vrste aktivnosti:	<p>Volontiranje je solidarna aktivnost u zemlji ili inozemstvu u trajanju od 2 tjedna do 12 mjeseci koja pruža priliku mladima da pomognu onima u nepovoljnom položaju te istovremeno nauče nove vještine i stvore nezaboravne uspomene. Putni troškovi do mjesta aktivnosti i natrag pokriveni su, kao i smještaj i hrana. Sudionici također dobivaju džeparac za svoje osobne troškove.</p> <p>Projekti solidarnosti solidarne su aktivnosti koje iniciraju i provode skupine mladih ljudi u razdoblju od 2 mjeseca do 12 mjeseci. Projektna aktivnost trebaju biti direktno vezane uz lokalnu zajednicu te usmjerene na podizanje svijesti o nekoj temi ili rješavanje nekih lokalnih problema, dok za same sudionike one podrazumijevaju rast u osobnom, društvenom i građanskom smislu.</p>
Postupak prijave:	<p>Registracijom na Portalu Europskih snaga solidarnosti mladima je omogućeno prijavljivanje na projekte volontiranja tijekom cijele godine, ali ih i organizacije mogu same kontaktirati ako smatraju da bi odgovarali prirodni projektnih aktivnosti. Na navedenom portalu kontinuirano se oglašavaju otvoreni pozivi koji su dostupni za prijavu.</p> <p>Za projekte solidarnosti potrebno je prijaviti projekt Agenciji za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU). Rokovi su za prijavu u veljači i u listopadu, a Agencija organizira edukacije za sve koji žele naučiti pisati projektnu prijavu.</p>

Pomoć i dodatne informacije:

Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU).

Više informacija:

 https://youth.europa.eu/solidarity_hr

 www.europskesnagesolidarnosti.hr

Zamisli ovo: živiš u nekoj od država članica Europske unije bez samostalnog plaćanja troškova života, družiš se s ekipom iz cijelog svijeta i upoznaješ njihove kulture, učiš novi jezik, putuješ i zabavljaš se. Vjeruj mi, i meni je zvučalo predobro da bi bilo istinito. A onda sam to i učinila. Završila je srednja, završilo je ljeto, počeo je faks. Bit ću iskrena – znala sam da to nije moje zvanje i nisam se oko toga osjećala dobro. Rasla je anksioznost i nezadovoljstvo, budila sam se nesretna, zakočena, izgubljena.

Primila sam kormilo u svoje ruke i rekla roditeljima – „Mama, tata, idem u Španjolsku na sedam mjeseci”.

Procedura prijave nije duga, a ti možeš dobiti najbolje iskustvo svog života.

Jesi li već krenuo istraživati?

Marija Petričević

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti: Work and Travel

Opće informacije: Work and Travel program je kulturne razmjene studenata koji omogućuje studentima iz cijelog svijeta da tijekom ljetnih mjeseci borave u SAD-u i obavljaju poslove sezonskog karaktera kod poslodavaca širom SAD-a. U sklopu programa postoji ponuda poslova na području SAD-a i osigurana dozvola za rad (radna viza) u trajanju od maksimalno 4 mjeseca, kao i turistička viza u trajanju od 1 mjeseca (u sklopu radne vize).

Kandidati: Osoba mora biti student od 18 do 29 godina i posjedovati osnovno znanje engleskog jezika.

Financiranje: Potreban je dokaz o početnom kapitalu radnika. Daljnje financiranje po dogovoru s agencijom.

Vremenski okvir prijave: Ovisi o agenciji.

Više informacija:

- www.workandtravelgroup.com
- info@integraledu.hr
- office.zg@workandtravelgroup.com

O SAD-u sam maštala još kada sam bila dijete, a nisam bila ni svjesna da ću s tek napunjenom 21 godinom krenuti put Seattlea.

Svi su moji prijatelji na moj upit hoćemo li ići provesti ljeto u Americi odgovarali potvrdno sve dok nije došao rok za prijavu. Shvatila sam da Ameriku neću vidjeti ako ih budem čekala te sam se odlučila prijaviti na program sama. Ispostavilo se da je upravo to bila najbolja odluka koju sam mogla donijeti.

Po dolasku u Seattle, gdje sam provela tri nezaboravna mjeseca, upoznala sam dvije prekrasne djevojke iz Hrvatske s kojima sam odmah „kliknula“ te smo ostatak našeg boravka provele zajedno. Uz njih dvije, upoznala sam mnoštvo ljudi različitih rasa, vjera i nacionalnosti, i svi do jednog doprinijeli su ljepoti mog boravka u Americi, ali i mom osobnom rastu.

Nakon tri mjeseca rada i ponešto duplih smjena, moje prijateljice i ja uspjele smo skupiti dovoljno novca za jednomjesečno putovanje. Uz nekoliko kompromisa, uspjele smo sastaviti odličnu rutu koja se pokazala temeljem jednog nezaboravnog putovanja punog zabave, avantura, ali i novih znanja.

Work and Travel preporučila bih svima jer iskustva i prijateljstva koja se tamo steknu nezaboravna su.

Tamara Mančić

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti:	Work and Holiday
Opće informacije:	<p>Work and Holiday oblik je mobilnosti koji dozvoljava svima koji u njemu žele sudjelovati da tijekom posjeta drugoj državi rade te si na taj način osiguraju novčani fond za putovanje i život. Ono što je najbitnije za ovaj tip mobilnosti osiguravanje je radne vize, koja ujedno omogućava posjećivanje mjesta izvan turističkih zona i/ili život u njima te priliku za bolji uvid u kulturu u kojoj se osoba nalazi.</p> <p>Što se tiče država koje omogućuju ovu vrstu mobilnosti, njihov broj varira ovisno o nacionalnosti zainteresirane osobe, jer kako bi se omogućila ova mobilnost, države potpisuju ugovore koji pružaju mogućnost rada unutar istih. S time na umu, savjet je da zainteresirana osoba prije prijave detaljno prouči pruža li određena država mogućnost ovakve mobilnosti.</p>
Trajanje:	Varira ovisno o državi, no može trajati do ukupno 12 mjeseci (to znači da osoba na radnoj vizi može odraditi maksimalno 12 mjeseci mobilnosti, no ti mjeseci mogu biti rascjepkani).
Kandidat:	Varira ovisno o državi, no uglavnom mladi između 18 i 30 (za neke države 35) godina.
Uvjeti prijave:	Radna viza, te se za sve dodatne informacije savjetuje kontaktiranje veleposlanstva država.
Financiranje:	Samostalno i radom tijekom mobilnosti.
Vremenski okvir prijave:	U bilo koje doba godine.
Pomoć i dodatne informacije:	Najbolje je kontaktirati veleposlanstvo strane države u svojoj matičnoj državi, a ako ono ne postoji ondje, onda najbliže veleposlanstvo matičnoj državi.

Svakome bih preporučila ovaj program. Mnoge sam uputila u sam program i pomogla im pri donošenju odluke. Ono što je zasigurno istinito jest to da je ovo nevjerovatno iskustvo u kojem zaista nemate što izgubiti.

Tamara G.*

Vjerujem da sva iskustva stečena u inozemstvu programom Work and Holiday mogu pomoći da shvatiš gdje leže tvoje jake strane, ali i na čemu još trebaš poraditi.

Benjamin Costes**

---

*Izvor teksta o iskustvu: [Workandholiday1](#)

**Izvor teksta o iskustvu: [Workandholiday2](#)

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti: Au pair

Opće informacije: Program Au pair međunarodna je kulturna razmjena koja mladim ljudima daje priliku da neko vrijeme provedu u inozemstvu, nauče više o drugoj kulturi i poboljšaju svoje jezične vještine u zamjenu za pomoć oko obveza vezanih uz brigu o djeci. Izraz „au pair“ na francuskom znači „pod jednakim uvjetima“, što podrazumijeva da se osoba koja sudjeluje u programu, u daljnjem tekstu „au pair“, i obitelj domaćin međusobno tretiraju kao jednaki.

Trajanje: Trajanje boravka ovisi o au pairu, obitelji domaćinu i programskim propisima države obitelji domaćina. Neke su države postavile minimalno i maksimalno vrijeme boravka, koje obično varira od 3 mjeseca do 12 mjeseci ili 24 mjeseca. Trajanje programa fleksibilno je unutar Europske unije jer ne postoje zahtjevi za vize.

Kandidat:

- dob od 17 do 30 godina,
- dobro vladati engleskim ili drugim jezikom kojim se govori u državi obitelji domaćina,
- voljeti rad s djecom,
- ne biti u braku i nemati vlastitu djecu,
- posjedovati srednjoškolsku diplomu,
- biti zdrav, bez kroničnih bolesti,
- posjedovati potvrdu o nekažnjavanju.

Uvjeti prijave: Program je prvenstveno kulturna razmjena, pa obitelj domaćin i au pair moraju pripadati različitim nacionalnostima. Postoji nekoliko organizacijskih točaka koje treba razmotriti prije preseljenja u inozemstvo: viza, osiguranje, bankovni račun, itd. Kako bi se osigurala nesmetana suradnja između au paira i obitelji domaćina, potpisuje se ugovor kojim se određuju svi važni detalji.

Financiranje: Džeparac se razlikuje za svaku državu obitelji domaćina i kreće se između 200 i 900 dolara.

Zbog godine provedene na au pair mobilosti, samopouzdanija sam, otvorenija uma i naučila sam kako se suočavati s izazovnim i nepredvidljivim situacijama. Ponosna sam na osobu koja sam postala i sigurna sam da će mi moje novostečene vještine biti korisne pri mojim budućim težnjama, bilo osobnim ili profesionalnim.

Bianca*

Iskustvo au paira u potpunosti mi je promijenilo život. Uspjela sam probiti barijere među kulturama. Postala sam jača, mudrija, brižnija i srdačnija te zahvalnija osoba.

Melanie*

---

*Izvor tekstova o iskustvu: Aupair

● ● USAVRŠAVANJE, RAD I VOLONTIRANJE

Naziv mobilnosti: Workaway

Opće informacije: Workaway je platforma za kulturnu razmjenu. To znači da su ondje dobrodošli svi oni koji žele putovati u inozemstvo, poraditi na svom znanju stranih jezika i znati više o državi u koju odlaze. Glavna razlika između ovog programa i ostalih programa, kao što su Work and Travel, Erasmus+ ili Work and Holiday, jest činjenica da je kompenzacija za hranu i smještaj odrađena smjena. Minimalno radno vrijeme pet je sati dnevno, a korisnici samostalno mogu odabrati kamo žele ići i koji posao žele raditi.

Ostale su velike prednosti ove mobilnosti:

- 170 različitih zemalja na izbor,
- sudionik odabire svoju obitelj domaćina,
- mogućnost putovanja zemljom u kojoj se sudionik nalazi,
- ako ne želi putovati samostalno, sudionik sebi pronalazi prijatelja za putovanje putem internetske stranice Workaway,
- sudionik se može sastati s drugim sudionicima u blizini putem navedene internetske stranice,
- navedena internetska stranica nudi blog na kojem se može pročitati sve o najboljim domaćinima, putopisnim pričama, savjetima i trikovima prethodnih sudionika i sl.

Više informacija: www.workaway.info

U deset godina koliko sudjelujem u programu Workaway hranila sam koze, gradila zemljane kuće, pomagala turistima u pustinji, posluživala pića na Karibima... I toliko sam odrasla i promijenila se zbog svih tih iskustava!

Emma*

*Izvor teksta o iskustvu: Workaway.

● ● PLATFORME I ALATI

Naziv: Erasmus+ App

Opće informacije: Aplikacija Erasmus+ jedinstvena je aplikacija za pomoć studentima s administracijom prije, tijekom i nakon mobilnosti u okviru programa Erasmus+.

Predviđeno je da aplikacija sadržava sljedeće opcije:

- popis (checklist) gdje studenti mogu provjeriti što im je sve potrebno prije odlaska na mobilnost Erasmus+;
- najbolje savjete (top tips) studenata koji su iskusili Erasmus+; uz čitanje tuđih iskustava nudi se i mogućnost ostavljanja vlastitih u obliku savjeta za buduće generacije studenata; u ovom je trenutku predviđeno dijeljenje samo unutar aplikacije, ali postoje planovi za budućnost da se ona poveže i s drugim popularnim platformama kao npr. Facebookom, Instagramom i dr.;
- vijesti o događajima koje organizira lokalna podružnica Erasmus studentske mreže,
- upute za ispunjavanje Ugovora o učenju (Learning Agreement) putem mobilnog uređaja ili osobnog računala,
- detaljan prikaz drugih trenutno dostupnih mogućnosti u sklopu programa Erasmus+;
- priliku za usavršavanje stranog jezika uz pomoć Online Linguistic Supporta,
- kontaktiranje matičnog visokog učilišta ili prihvatnog visokog učilišta putem aplikacije.

Više informacija: www.erasmusapp.eu

Erasmus+
Obogaćuje živote, širi vidike.

● ● PLATFORME I ALATI

Naziv: Eurodesk

Opće informacije: Eurodesk je europska informacijska mreža koja daje besplatne, kvalitetne i provjerene informacije o mobilnosti za mlade, promiče Erasmus+, Europske snage solidarnosti i ostale programe međunarodne mobilnosti te potiče aktivno građanstvo i razvoj politika za mlade.

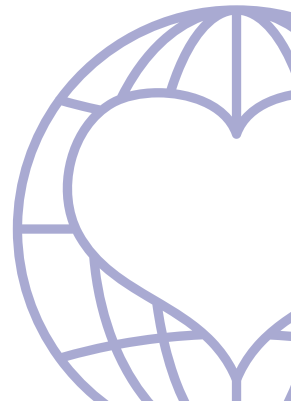
Na službenoj stranici Eurodeska u dijelu Opportunity Finder mogu se pronaći ponude za učenje i studiranje u inozemstvu, volontiranje i prakse u inozemstvu, otvoreni pozivi za sudjelovanje u raznim natjecanjima, igrama i sl. te prilike za novčane potpore za projekte za mlade i sl. Najnovije vijesti i ponude vezane uz mobilnost mladih mogu se dobiti i pretplatom na Eurodeskov newsletter.

Više informacija: www.eurodesk.eu

PLATFORME I ALATI

- Naziv:** EURES – Europski portal za radnu mobilnost
EURES – European Job Mobility Portal
- Opće informacije:** Europski portal za radnu mobilnost (EURES) portal je namijenjen tražiteljima posla i poslodavcima iz cijele Europe. EURES pruža informacije i podršku tražiteljima posla i poslodavcima, povezuje radna mjesta s tražiteljima posla, omogućava pristup informacijama kao što su radni i životni uvjeti u Europskoj uniji te pruža pomoć nakon zapošljavanja u obliku informacija o jezičnim tečajevima i integraciji u društvo.
- Trajanje:** Vremenski period za radna mjesta i osposobljavanja ograničen je na najmanje 6 mjeseci, a za pripravništva na 3 mjeseca.
- Kandidati:** Državljeni država članica Europske unije u dobi od 18 do 35 godina različitih razina obrazovanja i iskustva koji nisu u mogućnosti pronaći odgovarajuće pripravništvo ili zaposlenje u matičnoj državi.
- Pomoć i dodatne informacije:**
- Hrvatski zavod za zapošljavanje,
  - Nacionalni koordinacijski ured.
- Više informacija:** https://ec.europa.eu/eures/public/index_hr

● ● PLATFORME I ALATI

Naziv:

Europass

Opće informacije:

Europass je besplatan skup internetskih alata i informacija koji pomažu pri upravljanju svim fazama učenja i karijere kako bi se jasno i dosljedno predstavile vještine, kvalifikacije i iskustvo u cijeloj Europi, a razvila ga je Europska komisija.

Na platformi postoje elementi poput digitalnih vjerodajnica Europassa i stvaranja vlastitog profila.

Digitalne vjerodajnice:

Europska komisija razvija infrastrukturu za digitalne vjerodajnice Europassa (EDCI) radi poticanja učinkovitosti i sigurnosti u pogledu priznavanja vjerodajnica poput kvalifikacija i drugih postignuća u učenju diljem Europe.

Vjerodajnica je dokumentirana izjava s tvrdnjama o pojedincu koju izdaje obrazovna ustanova nakon njegova iskustva učenja.

Vjerodajnice mogu uključivati raznovrsne korisne informacije koje poslodavcima i raznim ustanovama olakšavaju njihovo priznavanje i razumijevanje. Digitalne vjerodajnice Europassa imaju brojne prednosti u odnosu na kvalifikacije u papirnatom obliku – mogu smanjiti administrativni teret za studente i osobe s diplomom, ali i za pružatelje obrazovanja i osposobljavanja te poslovne subjekte. Osim toga, mogu doprinijeti radnim procesima bez papira i smanjenju prijevara povezanih s kvalifikacijama.

Digitalne vjerodajnice Europassa omogućuju trenutnu provjeru; primatelji mogu automatski provjeriti informacije kao što su identitet tijela koje dodjeljuje kvalifikaciju ili jamstvo kvalitete kvalifikacije.

Digitalne vjerodajnice Europassa potpisuju se uz pomoć e-pečata, što znači da se u cijeloj Europskoj uniji pretpostavlja da su autentične i istovjetne papirnatim kvalifikacijama s jednakim informacijama.

Profil:

Pojedinac sam upisuje sve potrebne informacije za stvaranje profila na internetskoj stranici Europassa, od osobnih podataka i obrazovanja do volontiranja itd.

Osim toga, korisnici imaju priliku upisati u svoj online profil sve svoje vještine, kvalifikacije i radna iskustva te dodati svoje ciljeve vezane uz karijeru ili daljnje usavršavanje. Ukratko, Europass nudi mnogo više opcija od običnog životopisa.

Profil je vidljiv svima koji koriste stranicu Europassa za traženje prilika za dodatno obrazovanje, zaposlenje i volontiranje. Nadalje, profil je vidljiv i poslodavcima.

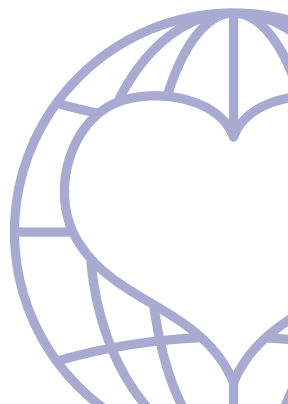
Korisnici mogu kreirati nebrojeno mnogo životopisa, tražiti poslove i tečajeve diljem Europe te podijeliti svoj profil s drugima.

Više informacija:

 www.europa.eu/europass/hr

europass

● ● PLATFORME I ALATI

Naziv: MOOC – Massive Open Online Courses

Opće informacije: Massive Open Online Courses (MOOC.org) stranica je na kojoj se može pronaći preko 2900 besplatnih tečajeva u rasponu od programiranja, poslovanja i upravljanja do komunikacije, znanosti i inženjerstva.

Profil se stvara besplatno te se pojedinac može i besplatno upisati na tečajeve. Međutim, potvrde ili diplome koje se mogu priložiti uz životopis moguće je dobiti jedino uz plaćanje istih (ovisno o programu).

Za sve zainteresirane dostupan je i upis u diplomske programe koji su u potpunosti online.

Više informacija: www.mooc.org

Erasmus+ studijski boravak

<https://www.mobilnost.hr/hr/novosti/erasmus-ide-dalje-korisnicima-na-raspolaganju-razlicite-vrste-mobilnost/> (veljača 2021.)

<https://www.unist.hr/me%C4%91unnarodna-suradnja/me%C4%91unnarodna-razmjena-i-natjecaji/razmjena-studenata> (siječanj 2021.)

<https://www.mobilnost.hr/hr/sadrzaj/programi/erasmus/erasmus-visoko-obrazovanje/> (siječanj 2021.)

<http://www.unizg.hr/suradnja/medunarodna-razmjena/razmjena-studenata/studijski-boravak/erasmus/> (siječanj 2022.)

https://ampeu.hr/files/Nacionalni_iznosi-2023_final.pdf (travanj 2023.)

https://ampeu.hr/files/e-visoko_letak_web.pdf (travanj 2023.)

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-11/2022-erasmusplus-programme-guide.pdf> (travanj 2023.)

<https://ampeu.hr/erasmus/podrucja-programa-erasmus/visoko-obrazovanje> (svibanj 2023.)

<https://ampeu.hr/publikacije/erasmus-blended-mobilnosti-za-studente> (svibanj 2023.)

Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus

https://ec.europa.eu/programmes/erasmusplus/opportunities/individuals/students/erasmus-mundus-joint-master-degrees_en (siječanj 2021.)

http://www.unizd.hr/Portals/0/ms/ppt/PPP_Mundus_10_2013.pdf (siječanj 2021.)

<https://www.mobilnost.hr/hr/sadrzaj/programi/erasmus/erasmus-visoko-obrazovanje/erasmus-erasmus-mundus-zdruzeni-diplomski-studiji/> (siječanj 2021.)

<https://worldscholarshipforum.com/hr/5-jednostavni-koraci-primjenjuju-pobjedni%C4%8Dke-me%C4%91unnarodne-studente-za-Mundus-erasmus/#0-who-was-erasmus-mundus-> (siječanj 2021.)

<https://studylink.com/articles/ask-anna-what-erasmus-mundus/> (siječanj 2021.)

<https://www.emjmdsteps.eu/career/opinions;jsessionid=A62327A63F58A4E9DBAC1F420393705B> (fusnota: Erasmusmundus) (siječanj 2021.)

<https://ampeu.hr/erasmus/podrucja-programa-erasmus/visoko-obrazovanje> (svibanj 2023.)

Studenti s fizičkim, psihičkim ili zdravstvenim poteškoćama

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities/individuals/physical-mental-conditions_en (siječanj 2021.)

<https://www.european-agency.org/Hrvatski/publications> (siječanj 2021.)

CEEPUS – Srednjoeuropski program razmjene za sveučilišne studije

<https://www.mobilnost.hr/hr/sadrzaj/programi/ceepus/> (siječanj 2021.)

<http://www.ampeu.hr/ceepus> (svibanj 2023.)

Ljetne škole

<https://www.poslovni.hr/hrvatska/ljetne-skole-uvod-su-u-cjelozivotno-ucenje-155615> (siječanj 2021.)

<https://www.unist.hr/en/education/split-summer-school/about-split-summer-school> (siječanj 2021.)

Instituti

<https://www.pushkin.institute/> (siječanj 2021.)

<https://www.goethe.de/ins/hr/hr/index.html> (siječanj 2021.)

Bilateralna razmjena

<http://www.unizg.hr/suradnja/medunarodna-razmjena/razmjena-studenata/studijski-boravak/bilateralna-razmjena/> (siječanj 2021.)

Bilateralni program akademske mobilnosti

<https://ampeu.hr/bilateral> (rujan 2022.)

<https://studentski.hr/studenti/vijesti/ideja-je-da-amerikancima-donesete-pregrst-znanja-ada-u-hrvatskoj-diseminirate-stecena-iskustva> (fusnota: Bilateral) (rujan 2022.)

<https://mzo.gov.hr/istaknute-teme/medjunarodna-suradnja-i-eu/bilateralna-suradnja/199> (svibanj 2023.)

Cjeloviti preddiplomski i diplomski studij u inozemstvu

<https://www.integraledu.hr/studiranje-u-inozemstvu> (rujan 2022.)

Studiranje u Sjedinjenim Američkim Državama

<https://educationusa.state.gov/> (rujan 2022.)

<https://iro.hr/educationusa-hrvatska/#jedini-ovlasteni> (rujan 2022.)

<https://educationusa.state.gov/videos/international-student-stories-panama> (fusnota: SAD) (rujan 2022.)

Erasmus+ stručna praksa

<https://www.unist.hr/me%C4%91unarodna-suradnja/me%C4%91unarodna-razmjena-i-natjecaji/razmjena-studenata> (siječanj 2021.)

<https://www.mobilnost.hr/hr/sadrzaj/programi/erasmus/erasmus-visoko-obrazovanje/> (siječanj 2021.)

http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/Suradnja/Medunarodna_razmjena/Studenata/Erasmus_SMP/2021-2022/za_prijavu_2021-22/2021-22_Natjecaj_SMP_E__2__krug_9.11.2021-final.pdf (siječanj 2022.)

<http://www.unizg.hr/suradnja/medunarodna-razmjena/razmjena-studenata/strucna-praksa/erasmus/> (siječanj 2022.)

https://ampeu.hr/files/Nacionalni_iznosi-2023_final.pdf (travanj 2023.)

https://ampeu.hr/files/e-visoko_letak_web.pdf (travanj 2023.)

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-11/2022-erasmusplus-programme-guide.pdf> (travanj 2023.)

<https://ampeu.hr/erasmus/podrucja-programa-erasmus/visoko-obrazovanje> (svibanj 2023.)

Erasmus za mlade poduzetnike

<https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?pid=08> (siječanj 2021.)
<https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?pid=09> (siječanj 2021.)
<https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?cid=20> (siječanj 2021.)
<https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=hr> (fusnota: EYE) (rujan 2022.)

VET – Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates> (travanj 2023.)
<https://ampeu.hr/erasmus/podrucja-programa-erasmus/strukovno-obrazovanje-i-osposobljavanje> (travanj 2023.)
https://ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/my-experiences-student-vet-2019-01-08_en (fusnota: VET1) (siječanj 2022.)
https://vocational-skills.ec.europa.eu/vet-stories/training-event-manager_en (fusnota: VET2) (rujan 2022.)

Mobilnost osoba koje rade s mladima

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities/networking-and-training_en (siječanj 2021.)
<https://ampeu.hr/erasmus/podrucja-programa-erasmus/mladi> (svibanj 2023.)

Razmjene mladih

<https://www.mobilnost.hr/hr/sadrzaj/programi/erasmus/erasmus-mladi/razmjene-mladih/> (siječanj 2021.)
<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/individuals/youth-exchanges> (siječanj 2021.)
<https://ampeu.hr/erasmus/podrucja-programa-erasmus/mladi> (svibanj 2023.)

Pripravništvo u okviru programa Robert Schuman

https://epso.europa.eu/job-opportunities/traineeships_hr (siječanj 2021.)
<https://ep-stages.gestmax.eu/website/homepage> (siječanj 2021.)
<https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/hr/work-with-us/traineeships> (siječanj 2021.)

Pripravništvo u Europskoj komisiji

<https://traineeships.ec.europa.eu/> (siječanj 2021.)
https://epso.europa.eu/job-opportunities/traineeships_hr (siječanj 2021.)

Pripravništvo u uredu zastupnika Europskog parlamenta

<https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/hr/work-with-us/traineeships> (siječanj 2021.)

Europske snage solidarnosti

https://ec.europa.eu/youth/solidarity-corps_en (siječanj 2021.)
<https://www.europkesnagesolidarnosti.hr/hr/> (travanj 2023.)
https://youth.europa.eu/solidarity_hr (svibanj 2023.)

Work and Travel

www.workandtravelgroup.com (siječanj 2021.)

Work and Holiday

<https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/getting-a-visa/visa-listing/work-holiday-462/first-work-holiday-462> (siječanj 2021.)

<https://moving2canada.com/working-holiday-visa-in-canada/> (siječanj 2021.)

<https://www.immigration.govt.nz/new-zealand-visas/options/work/thinking-about-coming-to-new-zealand-to-work/working-holiday-visa> (siječanj 2021.)

<https://www.experience.edu.rs/blog/iskustva/nesto-kao-work-and-travel-ali-u-nemackoj-work-holiday-germany/> (fusnota: Workandholiday1) (siječanj 2022.)

<https://www.linkedin.com/pulse/what-i-have-learnt-from-my-working-holiday-visa-benjamin-costes> (fusnota: Workandholiday2) (rujan 2022.)

Au pair

<https://www.aupair.com/en/p-au-pair-meaning.php> (siječanj 2021.)

<https://www.aupair.com/en/p-au-pair-requirements.php> (siječanj 2021.)

[https://www.culturalcare.world/au-pair-usa-benefits?](https://www.culturalcare.world/au-pair-usa-benefits?sc=Croatia&utm_source=Google&utm_medium=ppc&utm_campaign=HR_GA_2018_Au_Pair&utm_term=%2Baupair&ls=Online+Marketing&lsc=Google+PPC&gclid=CjwKCAiAlfqOBhAeEiwAYi43F5BXxG979N0o94cG9xgn3zwBR5AN1_mMwdSxvILMN97hCg7ZaOxbBoCA s8QAvD_BwE)

[sc=Croatia&utm_source=Google&utm_medium=ppc&utm_campaign=HR_GA_2018_Au_Pair&utm_term=%2Baupair&ls=Online+Marketing&lsc=Google+PPC&gclid=CjwKCAiAlfqOBhAeEiwAYi43F5BXxG979N0o94cG9xgn3zwBR5AN1_mMwdSxvILMN97hCg7ZaOxbBoCA s8QAvD_BwE](https://www.culturalcare.world/au-pair-usa-benefits?sc=Croatia&utm_source=Google&utm_medium=ppc&utm_campaign=HR_GA_2018_Au_Pair&utm_term=%2Baupair&ls=Online+Marketing&lsc=Google+PPC&gclid=CjwKCAiAlfqOBhAeEiwAYi43F5BXxG979N0o94cG9xgn3zwBR5AN1_mMwdSxvILMN97hCg7ZaOxbBoCA s8QAvD_BwE) (fusnota: Aupair) (siječanj 2022.)

Workaway

<https://www.workaway.info/> (siječanj 2021.)

<https://www.workaway.info/en/stories/category/stories> (fusnota: Workaway) (siječanj 2022.)

Erasmus+ App

<https://erasmusapp.eu/> (siječanj 2021.)

<https://uni-foundation.eu/project/erasmus-app/> (siječanj 2021.)

<https://www.esn.org/erasmus-app> (siječanj 2021.)

Eurodesk

<https://eurodesk.eu/> (siječanj 2021.)

EURES – Europski portal za radnu mobilnost

<https://ec.europa.eu/eures/public/hr/homepage> (siječanj 2021.)

Europass

<https://europa.eu/europass/hr> (siječanj 2021.)

MOOC – Massive Open Online Courses

<https://www.mooc.org/> (siječanj 2021.)

● ● ZAHVALE

Zahvala Filipu Cirkvenčiću

Posebnu zahvalu želimo uputiti Filipu Cirkvenčiću, koji je, uloživši izuzetno mnogo vremena, energije i, ponajviše, ljubavi u ESN, na mnoge načine unaprijedio ESN Hrvatska, i koji je inicirao rad na ovome priručniku te dao mnoge ideje vezane uz njegov sadržaj. Hvala ti, Filipe!

Zahvala ESN-u Hrvatska

Kako bez ESN-a Hrvatska ovaj priručnik ne bi postojao, smatramo da bismo se trebali zahvaliti ovoj organizaciji za sve što nam je omogućila i za to što nas je dovela do ovog trenutka, gdje imamo priliku svim studentima i mladima u Hrvatskoj pokazati što im se nudi u području mobilnosti.

Za nas koji volontiramo u ESN-u, znamo da ESN nije samo organizacija i da mi nismo samo volonteri. Mi smo jedna velika obitelj i upravo zbog toga što smo obitelj, realiziramo ideje, potičemo jedni druge i otvaramo put za neke nove prilike svima onima koji dolaze za nama. Pitanje je kako se uopće zahvaliti ESN-u u cijelosti, kada iza tog naziva stoji velika grupa pojedinaca koja dijeli sve: od vrijednosti i svega za što se zalažemo, do uspomena koje stvaramo zajedno na eventima, putovanjima, projektima, sastancima i silnim druženjima. Kako uopće reći hvala, a da se pobrinemo da svaki član, stari, novi ili bivši zna da je ostavio jedan velik trag i bio još jedna stepenica više koja vodi k promjenama u našem društvu? Nadamo se ovako:

„Hvala svakome od vas koji je uložio barem jedan trenutak, sat ili dan kako bi poboljšao iskustvo domaćih ili međunarodnih studenata i mladih koji su došli u naše zajednice. Hvala vam što ste nesebično dijelili svoje ideje, prijedloge, trud, a najviše ljubav i strast prema ESN-u, jer ste stvaramo bili promjena koja je potrebna društvu. Svaki dobar i loš trenutak bio je vrijedan. I da, zvuči kao klišej, no u najtežim vremenima, bilo unutar naše organizacije ili uzrokovano nekim vanjskim faktorima, nismo odustali, već smo tražili kako učiniti naše iskustvo lekcijom za bolje sutra. Hvala vam što ste napravili korak naprijed kada ste se prijavili u ESN i postali dijelom naše velike zajednice velika srca.”

I za kraj, hvala ESN-u za svaku novu priliku, avanturu ili vrata koja nam je otvorio, za svako novo poznanstvo i prijateljstvo, te najviše hvala za obitelj, koja se prostire puno dalje od granica naše države. Ovo zna svatko od nas: „Jednom ESN-er, zauvijek ESN-er”.

Hvala;

Vaši autori.

ERASMUS STUDENTSKA MREŽA HRVATSKA

